

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 18. septembrī
(OR. en)

7980/18

**Starpiestāžu lieta:
2018/0096 (NLE)**

**WTO 84
SERVICES 33
FDI 20
COASI 101**

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: leguldījumu aizsardzības nolīgums starp Eiropas Savienību un tās
dalībvalstīm, no vienas puses, un Singapūras Republiku, no otras puses

IEGULDĪJUMU AIZSARDZĪBAS NOLĪGUMS
STARP EIROPAS SAVIENĪBU
UN TĀS DALĪBVALSTĪM, NO VIENAS PUSES,
UN SINGAPŪRAS REPUBLIKU,
NO OTRAS PUSES

EIROPAS SAVIENĪBA (turpmāk – “Savienība”),

BEĻĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

HORVĀTIJAS REPUBLIKA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE un

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

no vienas puses, un

SINGAPŪRAS REPUBLIKA, (turpmāk – “Singapūra”),

no otras puses,

turpmāk kopā — “Puses” vai katra atsevišķi "Puse",

ATZĪDAMAS savstarpējo ilgstošo un ciešo partnerību, kuras pamatā ir kopīgi principi un vērtības, kas atspoguļotas Partnerības un sadarbības nolīgumā starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Singapūras Republiku, no otras puses (turpmāk – “ESSPSN”), un savstarpējās svarīgās ekonomiskās, tirdzniecības un ieguldījumu attiecības, kā noteikts arī Brīvās tirdzniecības nolīgumā starp Eiropas Savienību un Singapūras Republiku (turpmāk – “ESSBTN”);

VĒLĒDAMĀS vēl vairāk stiprināt attiecības kā daļu no to vispārējām attiecībām un atbilstīgi tām un būdamas pārliecinātas par to, ka šis nolīgums radīs jaunus apstākļus turpmākai ieguldījumu attīstībai starp Pusēm;

ATZĪDAMAS, ka šis nolīgums papildinās un veicinās reģiona ekonomiskās integrācijas centienus;

APŅĒMUŠĀS stiprināt ciešās savstarpējās ekonomiskās, tirdzniecības un ieguldījumu attiecības atbilstīgi ilgtspējīgas attīstības mērķim tā ekonomikas, sociālajā un vides dimensijā, kā arī iespējami augstā vides aizsardzības un darba aizsardzības līmenī veicināt ieguldījumus, ievērojot attiecīgos starptautiski atzītos standartus un nolīgumus, kuru Puses tās ir;

ATKĀRTOTI APSTIPRINĀDAMAS savu apņemšanos ievērot ilgtspējīgas attīstības un pārredzamības principus, kā atspoguļots ESSBTN;

ATKĀRTOTI APSTIPRINĀDAMAS katras Puses tiesības pieņemt un izpildīt pasākumus, kas nepieciešami leģitīmu politikas mērķu — sociālu, ekoloģisku, drošības, sabiedrības veselības un drošības — sasniegšanai un kultūras daudzveidības veicināšanai un aizsardzībai;

ATKĀRTOTI APSTIPRINĀDAMAS apņemšanos ievērot 1945. gada 26. jūnijā Sanfrancisko parakstītos Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus un Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1948. gada 10. decembrī pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju;

ATZĪDAMAS, ka pārredzamība starptautiskās tirdzniecības un ieguldījumu jomā ir nozīmīga un ka no tās iegūst visas ieinteresētās personas;

PAMATODAMĀS uz savām attiecīgajām tiesībām un pienākumiem, kas izriet no PTO līguma un citiem daudzpusējiem, reģionāliem un divpusējiem nolīgumiem un režīmiem, kuru Puses tās ir, jo īpaši ESSBTN,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

PIRMĀ NODAĻA

MĒRĶI UN VISPĀRĪGAS DEFINĪCIJAS

1.1. PANTS

Mērķis

Šā nolīguma mērķis ir saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem sekmēt ieguldījumu klimatu Pušu starpā.

1.2. PANTS

Definīcijas

Šajā nolīgumā:

1. “aptvertie ieguldījumi” ir tādi ieguldījumi otras Puses teritorijā, kuri tieši vai netieši pieder kādas Puses aptvertam ieguldītājam vai kurus tas tieši vai netieši kontrolē¹;

¹ Lielākai noteiktībai — ieguldījumi “otras Puses teritorijā” ietver ieguldījumus, kuri veikti ekskluzīvā ekonomikas zonā vai kontinentālajā šelfā, kā paredzēts Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvencijā.

2. “ieguldījumi” ir visu veidu aktīvi, kuriem piemīt ieguldījumu īpašības, ieskaitot tādas īpašības kā kapitāla vai citu resursu saistības, ieguvumu vai peļņas gaidas, riska uzņemšanās vai konkrēts ilgums. Ieguldījumiem var būt šādi veidi:
- a) materiāls vai nemateriāls, kustams vai nekustams īpašums, kā arī jebkuras citas īpašuma tiesības, piemēram, noma, hipotēkas, ķīlas un galvojumi,
 - b) uzņēmums, ieskaitot filiāles, daļas, akcijas un cita veida līdzdalību uzņēmuma kapitālā, ieskaitot attiecīgas atvasinātās tiesības;
 - c) obligācijas, parādzīmes, aizdevumi un citi parāda instrumenti, ieskaitot attiecīgas atvasinātās tiesības;
 - d) citi finanšu aktīvi, ieskaitot atvasinātos instrumentus, regulētā tirgū tirgotus nākotnes līgumus un iespējas līgumus;
 - e) darbuzņēmuma, būvniecības, vadības, ražošanas, koncesijas, ieņēmumu sadales un citi tamlīdzīgi līgumi;
 - f) prasījumi skaidrā naudā, citos aktīvos vai saistībā ar tādu līgumsaistību izpildi, kurām ir ekonomiska vērtība;

- g) intelektuālā īpašuma tiesības¹ un nemateriālās vērtības un
- h) licences, atļaujas un tamlīdzīgas tiesības, ko piešķir, ievērojot iekšējos tiesību aktus, ieskaitot koncesijas par dabas resursu izpēti, kultivēšanu, ieguvu un izmantošanu².

Ienākumus, kas tiek ieguldīti, uzskata par ieguldījumiem, un, ja tiek mainīts veids, kādā aktīvi tiek ieguldīti vai atkārtoti ieguldīti, tas neietekmē to, ka tos kvalificē par ieguldījumiem;

- 3. “aptvertais ieguldītājs” nozīmē vienas Puses fizisku³ vai juridisku personu, kas veikusi ieguldījumus otras Puses teritorijā;

¹ “intelektuālā īpašuma tiesības” nozīmē:

- a) visas intelektuālā īpašuma kategorijas, uz kurām attiecas PTO līguma 1.C pielikumā ietvertā Līguma par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (turpmāk – “*TRIPS* līgums”) II daļas 1.–7. iedaļa, proti:
 - i) autortiesības un blakustiesības,
 - ii) patenti (kas Savienībā ietver tiesības, kuras izriet no papildu aizsardzības sertifikātiem),
 - iii) preču zīmes,
 - iv) dizainparaugi,
 - v) integrālshēmu konfigurācijas shēmas (topogrāfija),
 - vi) ģeogrāfiskās izcelsmes norādes,
 - vii) neizpaustas informācijas aizsardzība un
- b) augu šķirņu aizsardzība.

² Lielākai noteiktībai — rīkojums vai spriedums, kas pieņemts tiesas vai administratīvā procesā, pats par sevi nav ieguldījums.

³ Termins “fiziska persona” ietver fiziskas personas, kas pastāvīgi dzīvo Latvijā, nav Latvijas vai citas valsts pilsoņi, bet kam saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem ir tiesības saņemt nepilsoņa pasi.

4. “Puses fiziska persona” ir Singapūras vai kādas Savienības dalībvalsts valstspiederīgais saskaņā ar to attiecīgajiem tiesību aktiem;
5. “juridiska persona” ir jebkurš tiesību subjekts, kas noteiktā kārtībā izveidots vai citādi organizēts saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem peļņas gūšanai vai citā nolūkā un kas pieder privātai personai vai valstij, tostarp jebkura korporācija, fonds, pilnsabiedrība, kopuzņēmums, viena dalībnieka sabiedrība vai asociācija;
6. “Savienības juridiska persona” vai “Singapūras juridiska persona” ir juridiska persona, kura izveidota saskaņā ar attiecīgi Savienības vai kādas Savienības dalībvalsts tiesību aktiem, vai Singapūras tiesību aktiem un kuras juridiskā adrese, centrālā administrācija¹ vai galvenā darbības vieta ir attiecīgi Savienības vai Singapūras teritorijā. Ja juridiskajai personai attiecīgi Savienības vai Singapūras teritorijā ir tikai juridiskā adrese vai centrālā administrācija, tad tā netiek uzskatīta attiecīgi par Savienības juridisku personu vai Singapūras juridisku personu, ja vien tā neiesaistās nozīmīgos darījumos² attiecīgi Savienības teritorijā vai Singapūras teritorijā;

¹ Termins “centrālā administrācija” nozīmē galveno biroju, kurā notiek galīgo lēmumu pieņemšana.

² ES Puses izpratnē jēdziens “reāla un pastāvīga saikne” ar kādas Savienības dalībvalsts ekonomiku, kurš iestrādāts Līguma par Eiropas Savienības darbību 54. pantā, ir līdzvērtīgs jēdzienam “nozīmīgi darījumi”. Tādējādi ieguvumus, kas izriet no šā nolīguma, ES Puse uz juridisku personu, kura izveidota saskaņā ar Singapūras tiesību aktiem un kurai Singapūras teritorijā ir tikai juridiskā adrese vai centrālā administrācija, attiecina tikai tad, ja tai ir reāla un pastāvīga ekonomiska saikne ar Singapūras ekonomiku.

7. “pasākums” ir tiesību akts, noteikums, procedūra, prasība vai prakse;
8. Puses pieņemts vai uzturēts “režīms” vai “pasākums”¹ ietver režīmu vai pasākumus, ko realizē:
- a) centrālā, reģionālā vai vietējā valdība un iestādes un
 - b) nevalstiskas organizācijas, kas īsteno centrālās, reģionālās vai vietējās valdības vai iestāžu deleģētās pilnvaras;
9. “ienākumi” ir visas summas, kas iegūtas vai atvasinātas no ieguldījumiem vai atkārtotiem ieguldījumiem, ieskaitot peļņu, dividendes, kapitāla pieaugumu, autoratlīdzību, procentus, ar intelektuālā īpašuma tiesībām saistītus maksājumus, maksājumus natūrā un visus citus likumīgos ienākumus;
10. “brīvi konvertējama valūta” ir valūta, ar ko notiek plaša mēroga tirdzniecība starptautiskos ārvalstu valūtas tirgos un kas tiek plaši lietota starptautiskos darījumos;
11. “uzņēmējdarbība” ir:
- a) juridiskas personas izveide, iegāde vai saglabāšana vai
 - b) filiāles vai pārstāvniecības izveide vai saglabāšana

ar nolūku nodibināt vai uzturēt ilgstošu ekonomisku saikni kādas Puses teritorijā, lai veiktu saimniecisko darbību;

¹ Lielākai noteiktībai — Pušu izpratnē “režīms” vai “pasākums” ietver arī bezdarbību.

12. “saimnieciskā darbība” ietver visas saimnieciska rakstura darbības, izņemot darbības, ko veic, īstenojot valsts varu, proti, darbības, ko neveic uz komerciāla pamata vai konkurējot ar vienu vai vairākiem ekonomikas dalībniekiem;
13. “ES Puse” ir Savienība vai tās dalībvalstis, vai Eiropas Savienība un tās dalībvalstis savās attiecīgajās kompetences jomās, kā izriet no Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību.

OTRĀ NODAĻA

IEGULDĪJUMU AIZSARDZĪBA

2.1. PANTS

Darbības joma

1. Šī nodaļa attiecas uz aptvertiem ieguldītājiem un aptvertiem ieguldījumiem, kurus veic saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem, neatkarīgi no tā, vai šādi ieguldījumi veikti pirms vai pēc šā nolīguma stāšanās spēkā¹.
2. Neatkarīgi no citiem šā nolīguma noteikumiem 2.3. pants (Valsts režīms) neattiecas uz Puses sniegtām subsīdijām vai dotācijām, ieskaitot valsts atbalstītus aizdevumus, garantijas un apdrošināšanu.

¹ Lielākai noteiktībai — šī nodaļa neattiecas uz Puses režīmu, ko piemēro aptvertiem ieguldītājiem vai aptvertiem ieguldījumiem pirms šā nolīguma stāšanās spēkā.

3. Šā nolīguma 2.3. pants (Valsts režīms) neattiecas uz:

- a) valsts aģentūru veiktu preču un pakalpojumu iepirkumu valstiskām vajadzībām nevis komerciālai tālākpārdošanai vai izmantošanai tādu preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā, kas paredzēti komerciālai pārdošanai, vai
- b) audiovizuālajiem pakalpojumiem;
- c) darbībām, ko veic, īstenojot valsts varu Pušu attiecīgajās teritorijās; šajā nolīgumā darbība, ko veic, īstenojot valsts varu, ir jebkura darbība, izņemot tās, ko veic uz komerciāla pamata vai konkurējot ar vienu vai vairākiem piegādātājiem.

2.2. PANTS

Ieguldījumi un reglamentējoši pasākumi

1. Puses atkārtoti apstiprina savas tiesības reglamentēt savā teritorijā, lai sasniegtu tādus leģitīmus politikas mērķus kā sabiedrības veselības aizsardzība, sociālie pakalpojumi, valsts izglītība, drošība, vide vai sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju aizsardzība, privātums un datu aizsardzība, kā arī kultūras daudzveidības veicināšana un aizsardzība.

2. Lielākai noteiktībai — tikai tas, ka kāda Puse reglamentē, arī grozot tās tiesību aktus, tādā veidā, kas negatīvi ietekmē kādu ieguldījumu vai skar ieguldītāja gaidas, tostarp ietekmē peļņas prognozes, nenozīmē pienākumu neizpildi saskaņā ar šo nodaļu.

3. Lielākai noteiktībai — kādas Puses lēmums nesniegt, nepagarināt vai nesaglabāt subsīdiju vai dotāciju:

- a) gadījumos, kad nav nekādu konkrētu saistību atbilstīgi iekšējiem tiesību aktiem vai līgumam attiecībā uz konkrētās subsīdijas vai dotācijas piešķiršanu, pagarināšanu vai saglabāšanu, vai
- b) gadījumos, kad šis lēmums tiek pieņemts saskaņā noteikumiem, kas attiecas uz konkrētās subsīdijas vai dotācijas piešķiršanu, pagarināšanu vai saglabāšanu, ja tādi ir,

nenozīmē šīs nodaļas noteikumu pārkāpumu.

4. Lielākai noteiktībai — neko šajā nodaļā neinterpretē tā, lai liegtu kādai Pusei izbeigt subsīdijas piešķiršanu¹ vai pieprasīt tās atmaksāšanu, ja šādu rīcību ir norīkojusi kompetenta tiesa, administratīva tiesa vai cita kompetenta iestāde², vai lai pieprasītu šai Pusei kompensēt to ieguldītājam.

¹ Attiecībā uz ES Pusi “subsīdija” ietver “valsts atbalstu”, kā tas definēts ES tiesību aktos.

² Attiecībā uz ES Pusi kompetentās iestādes, kas ir pilnvarotas norīkot veikt 2.2. panta 4. punktā minētās darbības, ir Eiropas Komisija vai kādas dalībvalsts tiesa, piemērojot ES tiesību aktus par valsts atbalstu.

2.3. PANTS

Valsts režīms

1. Katra Puse piekrīt savā teritorijā attiecināt uz otras Puses aptvertiem ieguldītājiem un to aptvertiem ieguldījumiem tādu režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par režīmu, kuru tā līdzīgās situācijās piemēro saviem ieguldītājiem un to ieguldījumiem attiecībā uz viņu ieguldījumu darbību, pārvaldību, vadību, uzturēšanu, izmantošanu un pārdošanu vai citādu lietošanu.
2. Neatkarīgi no 1. punkta katra Puse var pieņemt vai saglabāt jebkākus pasākumus attiecībā uz uzņēmuma darbību, pārvaldību, vadību, uzturēšanu, izmantošanu un pārdošanu vai citādu izmantošanu, kuri nav nesaderīgi ar saistībām, kas ierakstītas attiecīgi ESSBTN 8. nodaļas (Pakalpojumi, uzņēmējdarbība un elektroniskā komercija) 8.-A vai 8.-B pielikuma īpašo saistību sarakstā¹, ja šāds pasākums ir:
 - a) pasākums, kas pieņemts, stājoties spēkā šim nolīgumam vai pirms tam;

¹ Tiek uzskatīts, ka pasākums, “kurš nav nesaderīgs ar saistībām, kas ierakstītas attiecīgi ESSBTN 8. nodaļas (Pakalpojumi, uzņēmējdarbība un elektroniskā komercija) 8.-A un 8.-B pielikuma īpašo saistību sarakstā”, ietver jebkuru pasākumu attiecībā uz ikvienu attiecīgajā sarakstā neierakstītu nozari un ikvienu pasākumu, kas nav nesaderīgs ar nevienu nosacījumu, ierobežojumu vai atrunu, kura ir ierakstīta attiecībā uz kādu nozari, neatkarīgi no tā, vai šāds pasākums ietekmē “uzņēmējdarbību”, kas definēta ESSBTN 8.8. panta (Definīcijas) d) punktā.

- b) pasākums, kas minēts a) apakšpunktā un tiek turpināts, aizstāts vai grozīts pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, ja pasākums pēc turpināšanas, aizstāšanas vai grozīšanas nav mazāk saderīgs ar 1. punktu kā pasākums, kurš piemērots pirms tā turpināšanas, aizstāšanas vai grozīšanas, vai
 - c) pasākums, kas neietilpst a) vai b) apakšpunkta darbības jomā, ja tas netiek piemērots attiecībā uz aptvertiem ieguldījumiem, kuri veikti Puses teritorijā pirms šā pasākuma stāšanās spēkā, vai tādā veidā, ka tas izraisa zaudējumus vai kaitējumu¹ šādiem ieguldījumiem.
3. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta Puse var pieņemt vai izpildīt pasākumus, kas aptvertiem ieguldītājiem un otras Puses ieguldījumiem piešķir mazāk labvēlīgu režīmu par režīmu, kuru tā piemēro pašas ieguldītājiem un to ieguldījumiem līdzīgās situācijās, ievērojot prasību, ka šādus pasākumus nepiemēro tādā veidā, kas nozīmētu patvaļīgu vai nepamatotu diskrimināciju pret otras Puses aptvertajiem ieguldītājiem vai tās ieguldījumiem pirmās minētās Puses teritorijā vai kas būtu slēpts pret aptvertiem ieguldījumiem vērsts ierobežojums, ja šie pasākumi ir:
- a) nepieciešami sabiedriskās drošības vai sabiedrības morāles aizsardzībai vai sabiedriskās kārtības uzturēšanai²;

¹ Šā panta 2. punkta c) apakšpunktā tiek uzskatīts, ka tādi faktori kā fakts, ka Puse ir nodrošinājusi samērīgu ieviešanas periodu pasākuma īstenošanai vai ka Puse mēģinājusi kā citādi risināt pasākuma ietekmi uz aptvertiem ieguldījumiem, kas veikti pirms tā stāšanās spēkā, tiek ņemti vērā, nosakot, vai pasākums izraisa zaudējumus vai kaitējumu aptvertiem ieguldījumiem, kuri veikti pirms pasākuma stāšanās spēkā.

² Izņēmumu, kas attiecas uz sabiedrisko kārtību, var izmantot tikai tad, ja reāli un pietiekami nopietni tiek apdraudētas kādas no sabiedrības pamatinteresēm.

- b) nepieciešami cilvēku, dzīvnieku un augu dzīvības vai veselības aizsardzībai;
- c) attiecas uz izsmeļamu dabas resursu saglabāšanu, ja šādus pasākumus piemēro saistībā ar ierobežojumiem, kas attiecas uz iekšzemes ieguldītājiem vai ieguldījumiem;
- d) nepieciešami tādu nacionālo bagātību aizsardzībai, kam ir mākslinieciska, vēsturiska vai arheoloģiska vērtība;
- e) nepieciešami, lai nodrošinātu atbilstību normatīvajiem aktiem, kas nav nesaderīgi ar šīs nodaļas noteikumiem, ieskaitot tos, kuri attiecas uz:
 - i) krāpnieciskas vai maldinošas prakses novēršanu vai līgumsaistību neizpildes sekām,
 - ii) personu privātuma aizsardzību saistībā ar personas datu apstrādi un izplatīšanu un individuālu dokumentu un kontu konfidencialitātes aizsardzību;
 - iii) drošību;

- f) ar mērķi nodrošināt efektīvu vai taisnīgu¹ tiešo nodokļu uzlikšanu vai iekasēšanu attiecībā uz otras Puses ieguldītājiem vai ieguldījumiem.

¹ Pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt efektīvu vai taisnīgu tiešo nodokļu uzlikšanu vai iekasēšanu, ietver pasākumus, ko Puses veic atbilstīgi savai nodokļu sistēmai un kas:

- a) attiecas uz ieguldītājiem, kuri ir nerezidenti, atzīstot faktu, ka nodokļu saistības tiem tiek noteiktas attiecībā uz apliekamām vienībām, ko iegūst vai kas atrodas Puses teritorijā;
- b) attiecas uz nerezidentiem, lai nodrošinātu nodokļu uzlikšanu vai iekasēšanu Puses teritorijā;
- c) attiecas uz nerezidentiem vai uz rezidentiem, lai nepieļautu nodokļu apiešanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, ieskaitot atbilstības panākšanas pasākumus;
- d) attiecas uz ieguldījumiem otras Puses teritorijā vai no tās ar nolūku nodrošināt no Puses teritorijā esošiem avotiem radušos nodokļu uzlikšanu šādiem patērētājiem vai iekasēšanu no tiem;
- e) nošķir ieguldītājus vai ieguldījumus, kam/par ko jāmaksā nodokļi par visā pasaulē apliekamiem objektiem, no citiem ieguldītājiem vai ieguldījumiem, atzīstot viņu nodokļu bāzes atšķirību, vai
- f) nosaka, piešķir vai iedala ienākumus, peļņu, ieguvumus, zaudējumus, atskaitījumus vai kredītu rezidentu vai filiāļu vai ar vienu un to pašu personu saistītu personu vai filiāļu starpā, lai nodrošinātu Puses nodokļu bāzi.

Nodokļu terminus vai jēdzienus f) apakšpunktā un šajā zemsvītras piezīmē nosaka saskaņā ar nodokļu definīcijām un jēdzieniem vai līdzvērtīgām vai līdzīgām definīcijām un jēdzieniem atbilstīgi tās Puses iekšējiem tiesību aktiem, kura veic pasākumu.

2.4. PANTS

Standarta režīms

1. Katra Puse savā teritorijā otras Puses aptvertiem ieguldījumiem piemēro taisnīgas un vienlīdzīgas attieksmes režīmu¹, pilnīgu aizsardzību un drošību saskaņā ar 2.–6. punktu.
2. Puse pārkāpj taisnīgas un vienlīdzīgas attieksmes pienākumu, kas norādīts 1. punktā, ja tās pasākums vai pasākumu virkne nozīmē:
 - a) tiesiskuma liegumu² kriminālprocesā, civilprocesā un administratīvajā procesā;
 - b) tiesību aktos paredzētās kārtības būtisku pārkāpumu;
 - c) acīmredzama patvaļīgu rīcību;
 - d) aizskaršanu, spaidus, ļaunprātīgu varas izmantošana vai tamlīdzīgu negodprātīgu rīcību.

¹ Šajā pantā režīms ietver aptvertiem ieguldītājiem piemērotu režīmu, kurš tieši vai netieši ietekmē aptverto ieguldītāju aptverto ieguldījumu darbību, pārvaldību, vadību, uzturēšanu, izmantošanu un pārdošanu vai citādu lietošanu.

² Lielākai noteiktībai — tas vien, ka aptvertā ieguldītāja prasība netiek pieņemta, tiek noraidīta vai netiek apmierināta, pats par sevi nav tiesiskuma liegums.

3. Lai noteiktu, vai ir pārkāpts taisnīgas un vienlīdzīgas attieksmes pienākums, kas noteikts 2. punktā, tiesa attiecīgā gadījumā var ņemt vērā, vai Puse ir sniegusi īpašus vai nepārprotamus paziņojumus¹ ieguldītājam, lai stimulētu ieguldījumus, kuri aptvertam ieguldītājam ir radījuši tiesisko palāvību un uz kuriem tas ir pamatoti paļāvies, taču Puse pēc tam šo tiesisko palāvību sagrauj².

4. Pēc kādas Puses pieprasījuma vai komitejas ieteikuma Puses saskaņā ar grozījumu procedūru, kas izklāstīta 4.3. pantā (Grozījumi), pārskata pienākuma nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi saturu – jo īpaši attiecībā uz to, vai ar attieksmi, kas nav minēta 2. punktā, arī var pārkāpt taisnīgas un vienlīdzīgas attieksmes principu.

5. Lielākai noteiktībai — “pilnīga aizsardzība un drošība” attiecas tikai uz Puses pienākumiem, kas saistīti ar aptverto ieguldītāju un aptverto ieguldījumu fizisko drošību.

¹ Lielākai noteiktībai — paziņojumi, ko veic, lai piesaistītu ieguldījumus, ietver paziņojumus, kuru mērķis ir pārliecināt ieguldītāju nepārtraukt ieguldījumus, nelikvidēt tos vai veikt jaunus ieguldījumus.

² Lielākai noteiktībai — tiesiskās palāvības sagraušana, kā aprakstīts šajā punktā, pati par sevi nenozīmē 2. punkta noteikumu pārkāpšanu, un šādai tiesiskās palāvības sagraušanai ir jārodas no tiem pašiem notikumiem vai apstākļiem, kas rada 2. punkta pārkāpumu.

6. Ja Puse pati vai ar kāda 1.2. panta (Definīcijas) 8. punktā minēta subjekta starpniecību ir uzņēmusies konkrētas un skaidri formulētas saistības līgumā rakstiski fiksētu saistību veidā¹ pret otras Puses aptvertu ieguldītāju attiecībā uz otras Puses aptvertā ieguldītāja ieguldījumiem vai pret šādiem aptvertiem ieguldījumiem, tad šī Puse, īstenojot valsts varu, nevar nepildīt šādas saistības vai atteikties no tām²:

- a) ar iepriekšēju nodomu vai
- b) tā, ka tiek būtiski mainīts tiesību un pienākumu līdzsvars līgumā rakstiski fiksētajās saistībās, ja vien Puse nenodrošina samērīgu kompensāciju, ar ko atjaunot aptvertā ieguldītāja vai aptverto ieguldījumu stāvokli, kādā tas būtu bijis, ja saistību nepildīšanas vai atteikšanās no tām nebūtu notikusi.

7. Netiek uzskatīts, ka kāda cita šā nolīguma noteikuma pārkāpums vai atsevišķa starptautiska nolīguma pārkāpums, rada šā panta pārkāpumu.

¹ Šajā punktā “līgumā rakstiski fiksētas saistības” nozīmē rakstisku vienošanos, kuru Puse pati vai ar kāda 1.2. panta (Definīcijas) 7. punktā minēta subjekta starpniecību, izmantojot vai nu vienu, vai vairākus instrumentus, noslēgusi ar aptvertu ieguldītāju vai par aptvertiem ieguldījumiem un kura rada savstarpējas tiesības un pienākumus, un kura ir saistoša abām Pusēm.

² Šajā pantā tiek uzskatīts, ka Puse nepilda saistības vai atsakās no tām, īstenojot valsts varu, ja tā nepilda minētās saistības vai atsakās no tām, pieņemot, paturot spēkā vai nepieņemot pasākumus, kas ir obligāti vai izpildāmi saskaņā ar iekšējiem tiesību aktiem.

2.5. PANTS

Zaudējumu kompensācija

1. Vienas Puses aptvertiem ieguldītājiem, kuru aptvertie ieguldījumi cieš zaudējumus kara vai cita bruņota konflikta, revolūcijas, ārkārtas situācijas valstī, sacelšanās, nemieru vai protestu dēļ otras Puses teritorijā, minētā Puse, ciktāl tas attiecas uz restitūciju, atlīdzinājumu, kompensāciju vai citādu noregulējumu, piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par režīmu, kuru Puse piešķir saviem ieguldītājiem vai kādas trešās valsts ieguldītājiem, atkarībā no tā, kurš ir labvēlīgāks pret attiecīgo aptverto ieguldītāju.
2. Neskarot 1. punktu, Puses aptvertiem ieguldītājiem, kas kādā no 1. punktā minētajām situācijām otras Puses teritorijā cieš zaudējumus, tāpēc ka:
 - a) tās aptvertos ieguldījumus vai to daļu ir rekvizējuši otras Puses bruņotie spēki vai iestādes vai
 - b) tās aptvertos ieguldījumus vai to daļu ir iznīcinājuši otras Puses bruņotie spēki vai iestādes, bet attiecīgajā situācijā tas nav bijis nepieciešams,otra Puse piešķir restitūciju vai kompensāciju.

2.6. PANTS

Ekspropriācija¹

1. Neviena Puse tieši vai netieši nenacionalizē un neekspropriē otras Puses aptverto ieguldītāju aptvertos ieguldījumus, kā arī attiecībā uz tiem nenosaka pasākumus, kuru ietekme ir līdzvērtīga nacionalizācijai vai ekspropriācijai (turpmāk — “ekspropriācija”), izņemot gadījumus, kad tas:

- a) vajadzīgs sabiedriskam mērķim;
- b) notiek tiesību aktos paredzētajā kārtībā;
- c) notiek nediskriminējoši un
- d) saskaņā ar 2. punktu tiek ātri izmaksāta pienācīga un reāla kompensācija.

2. Kompensācijas apjoms atbilst taisnīgai aptverto ieguldījumu tirgus vērtībai tieši pirms tam, kad ekspropriācija vai tūlītēja ekspropriācija kļuvusi zināma atklātībā, ar pieskaitītiem procentiem pēc komerciāli samērīgas likmes un pēc tirgus principiem un ņemot vērā laiku, kas pāriet no ekspropriācijas līdz maksājuma veikšanai. Šāda kompensācija ir reāli izmaksājama, brīvi pārvedama saskaņā ar 2.7. pantu (Pārvedumi) un tiek izmaksāta bez kavēšanās.

¹ Lielākai noteiktībai — šo pantu interpretē saskaņā ar 1.–3. pielikumu.

Vērtēšanas kritēriji, kurus izmanto, lai noteiktu taisnīgu tirgus vērtību, var ietvert uzņēmuma uzskaites vērtību, aktīvu vērtību, tostarp materiālā īpašuma deklarēto ar nodokli apliekamo vērtību, un attiecīgus citus kritērijus.

3. Šis pants neattiecas uz obligāto licenču izdošanu, kuras piešķir saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, ciktāl šāda izdošana ir saderīga ar *TRIPS* līgumu.

4. Ikvienu ekspropriācijas vai novērtēšanas pasākumu pēc to aptverto ieguldītāju lūguma, kurus pasākums skar, izskata pasākuma veicējas Puses tiesu vai cita neatkarīga iestāde.

2.7. PANTS

Pārvedumi

1. Puse visus ar aptvertiem ieguldījumiem saistītos pārvedumus atļauj veikt brīvi konvertējamā valūtā bez ierobežojumiem vai aizkavēšanas. Šādi pārvedumi ietver:

- a) kapitāla iemaksas, piemēram, galvenos līdzekļus un papildu līdzekļus aptverto ieguldījumu saglabāšanai, attīstīšanai vai palielināšanai;
- b) peļņu, dividendes, kapitāla pieaugumu un citus ienākumus, un ienākumus no visu aptverto ieguldījumu vai to daļas pārdošanas vai no daļējas vai pilnīgas aptverto ieguldījumu likvidācijas;
- c) procentus, autoratlīdzību, pārvaldības maksu, tehnisko palīdzību un citas maksas;

- d) maksājumus, kas veikti uz līguma pamata, kuru noslēdzis aptvertais ieguldītājs, vai tā aptvertus ieguldījumus, kas veikti saskaņā ar aizdevuma līgumu;
- e) ienākumus vai citādu atlīdzību darbiniekiem ārzemēs, kuri strādā saistībā ar aptvertiem ieguldījumiem;
- f) maksājumus, kas veikti, ievērojot 2.6. pantu (Ekspropriācija) un 2.5. pantu (Zaudējumu kompensācija); un
- g) maksājumus, kas izriet no 3.18. panta (Nolēmums).

2. Neviena šā panta noteikums nav interpretējams tā, ka tas Pusei liegtu vienlīdzīgi un nediskriminējoši piemērot tās tiesību aktus, kas attiecas uz:

- a) bankrotu, maksātnespēju vai citu kreditora tiesību aizsardzību;
- b) vērtspapīru, nākotnes līgumu, iespējas līgumu vai atvasināto instrumentu izdošanu, tirdzniecību vai darījumus ar tiem;
- c) finanšu pārskatu vai uzskaites veidošanu attiecībā uz pārvedumiem, ja tas nepieciešams, lai palīdzētu tiesībaizsardzības un finanšu regulējuma iestādēm;
- d) noziedzīgiem vai sodāmiem nodarījumiem;
- e) atbilstības nodrošināšanu rīkojumiem vai spriedumiem, kas pieņemti tiesas vai administratīvos procesos;

f) sociālo drošību, valsts pensiju vai obligāto ietaupījumu shēmām vai vai

g) nodokļu uzlikšanu.

3. Izņēmuma gadījumos, kad pastāv būtiski sarežģījumi vai to draudi ekonomikas un monetārās politikas vai valūtas kursa politikas darbībai kādā Pusē, attiecīgā Puse var uz laiku veikt aizsardzības pasākumus attiecībā uz pārvedumiem. Šādi pasākumi ir pilnīgi nepieciešami, to ilgums nekādā gadījumā nepārsniedz sešus mēnešus¹ un tie nav uzskatāmi par patvaļīgu vai nepamatotu diskrimināciju starp kādu Pusi un personu, kas nav Puse, līdzīgās situācijās.

Puse, kas pieņem aizsardzības pasākumus, nekavējoties informē otru Pusi un iespējami drīz iesniedz to atcelšanas grafiku.

4. Ja Pusei ir vai var rasties nopietnas maksājumu bilances un ārējas finansiālās grūtības, tā var pieņemt vai saglabāt ierobežojošus pasākumus attiecībā uz pārvedumiem, kas saistīti ar ieguldījumiem.

¹ Aizsardzības pasākumu piemērošanas termiņu var pagarināt, tos oficiāli ieviešot vēlreiz, ja ārkārtas apstākļi turpinās, pēc tam, kad otra Puse ir tikusi informēta par ierosinātās oficiālās atkārtotās ieviešanas īstenošanu.

5. Puses cenšas izvairīties no 4. punktā minēto ierobežojošo pasākumu piemērošanas. Saskaņā ar 4. punktu pieņemtie vai saglabātie ierobežojošie pasākumi ir nediskriminējoši, ir spēkā ierobežotu laiku un paredz vienīgi to, kas nepieciešams maksājumu bilances un ārējā finansiālā stāvokļa koriģēšanai. Attiecīgi tie ir saskaņā ar Marrākešā 1994. gada 15. aprīlī noslēgtā Marrākešas līguma par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu (turpmāk – “PTO līgums”) nosacījumiem un ir saderīgi ar Starptautiskā Valūtas fonda Vienošanās līgumu.

6. Puse, kas saglabā vai ir pieņēmusi ierobežojošus pasākumus atbilstīgi 4. punktam vai veic jebkādas izmaiņas šādos pasākumos, par to nekavējoties informē otru Pusi.

7. Ja pieņem vai saglabā ierobežojumus atbilstīgi 4. punktam, komitejā nekavējoties tiek rīkota apspriešanās. Tajā novērtē attiecīgās Puses maksājumu bilances stāvokli un ierobežojumus, kas pieņemti vai saglabāti atbilstīgi 4. punktam, *inter alia* ņemot vērā tādus faktorus kā:

- a) maksājumu bilances un ārējo finansiālo grūtību raksturs un apjoms;
- b) ārējā ekonomikas un tirdzniecības vide vai
- c) pieejamie alternatīvie korektīvie pasākumi.

Tiek apspriesta ierobežojošo pasākumu atbilstība 4. un 5. punktam. Tiek akceptēti visi Starptautiskā Valūtas fonda (turpmāk – “SVF”) iesniegtie statistikas un citādi fakti, kas attiecas uz ārvalstu valūtām, monetāro rezervi un maksājumu bilanci, un secinājumu pamatā ir SVF veiktais novērtējums attiecībā uz attiecīgās Puses maksājumu bilanci un ārējo finansiālo stāvokli Mediācijas izmantošanu var reglamentēt.

2.8. PANTS

Subrogācija

Ja kāda Puse vai kāda aģentūra, kas darbojas Puses vārdā, veic maksājumu kādam no saviem ieguldītājiem saskaņā ar garantiju, apdrošināšanas līgumu vai citāda veida nodrošinājumu, par kuru tā ir uzņēmusies saistības vai kuru tā piešķirusi attiecībā uz ieguldījumiem, tad otra Puse atzīst ikvienu tiesību vai īpašumtiesību subrogāciju vai nodošanu vai cesiju attiecībā uz šādiem ieguldījumiem. Pusei vai aģentūrai ir tiesības izmantot subrogācijas vai cesijas ceļā pārņemtās tiesības vai prasījumus tādā pašā apmērā kā ieguldītāja sākotnējās tiesības vai prasījumus. Šādas subrogācijas ceļā pārņemtās tiesības var izmantot Puse vai aģentūra vai arī ieguldītājs, ja Puse vai aģentūra to atļauj.

TREŠĀ NODAĻA

STRĪDU IZŠĶIRŠANA

A SADAĻA

STRĪDU IZŠĶIRŠANA STARP IEGULDĪTĀJIEM UN PUSĒM

3.1. PANTS

Darbības joma un definīcijas

1. Šī sadaļa attiecas uz strīdiem starp kādas Puses prasītāju un otru Pusi par režīmu¹, par kuru tiek apgalvots, ka ar to tiek pārkāpti otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi, ja šāds pārkāpums, kā tiek apgalvots, rada zaudējumus vai kaitējumu prasītājam vai tā uzņēmumam, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas.
2. Ja nav norādīts citādi, šajā sadaļā:
 - a) “strīda puses” ir prasītājs un atbildētājs;

¹ Pušu izpratnē termins “režīms” var ietvert bezdarbību.

- b) “prasītājs” ir kādas Puses ieguldītājs, kurš vēlas iesniegt prasību, ievērojot šo sadaļu, vai ir iesniedzis šādu prasību, vai nu:
- i) savā vārdā, vai
 - ii) tāda c) apakšpunktā definēta uzņēmuma vārdā, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas un kurš tam pieder vai kuru tas kontrolē¹;
- c) “uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas” ir juridiska persona, kas pieder vienas Puses ieguldītājam vai ir tā kontrolē² un veic uzņēmējdarbību otras Puses teritorijā;
- d) “strīdā neiesaistītā nolīguma Puse” ir vai nu Singapūra, ja atbildētājs ir Savienība vai Savienības dalībvalsts, vai Savienība, ja atbildētājs ir Singapūra;
- e) “atbildētājs” ir vai nu Singapūra, vai, attiecībā uz ES Pusi, Savienība vai Savienības dalībvalsts, kas paziņota saskaņā ar 3.5. pantu (“Paziņojums par nodomu”), un

¹ Lai nebūtu šaubas — 2. punkta b) apakšpunkts ir Pušu vienošanās izturēties pret uzņēmumu, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas, tāpat kā pret otra līgumslēdzēja valstspiederīgo 1965. gada 18. marta Konvencijas par ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem 25. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

² Juridiska persona:

- a) pieder otras Puses fiziskām vai juridiskām personām, ja vairāk nekā 50 % tās kapitāla daļu faktiski pieder minētās Puses fiziskām vai juridiskām personām;
- b) ir otras Puses fizisku vai juridisku personu kontrolē, ja šādām fiziskām vai juridiskām personām ir pilnvaras iecelt vairākumu tās direktoru vai kā citādi likumīgi vadīt tās darbību;

- f) “trešās personas finansējums” ir finansējums, ko sniedz fiziska vai juridiska persona, kas nav strīdā iesaistītā Puse, ja šāda persona noslēdz vienošanos ar kādu strīda pusi, lai finansētu daļu vai visas procesa izmaksas apmaiņā pret daļu no ieguvumiem vai potenciālajiem ieguvumiem no procedūras, kurus strīda puse varētu saņemt, vai citām interesēm saistībā ar to, vai, ja šāda persona šādu finansējumu sniedz ziedojuma vai dotācijas veidā.

3.2. PANTS

Mierizlīgums

Ikvienu strīdu, ja vien iespējams, izšķir sarunu ceļā, panākot mierizlīgumu, un, ja iespējams, pirms saskaņā ar 3.3. pantu (Apspriešanās) tiek iesniegts lūgums apspriesties. Par mierizlīgumu var vienoties jebkurā laikā – arī pēc strīdu izšķiršanas procesa sākšanas atbilstīgi šai sadaļai.

3.3. PANTS

Apspriešanās

1. Ja strīdu nevar izšķirt, kā paredzēts 3.2. pantā (Mierizlīgums), tad Puses prasītājs, kurš apgalvo, ka pārkāpti otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi, var iesniegt otrai Pusei lūgumu apspriesties.

2. Lūgumā apspriesties iekļauj šādu informāciju:

- a) prasītāja vārds, uzvārds / nosaukums un adrese, bet, ja šāds lūgums tiek iesniegts tāda uzņēmuma vārdā, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas, tad uzņēmuma, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas, nosaukums, adrese un reģistrācijas vieta;
- b) otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi, kas saskaņā ar apgalvojumu ir pārkāpti;
- c) strīda juridiskais un faktu pamats, ieskaitot režīmu, ar ko saskaņā ar apgalvojumu tiek pārkāpti otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi, un
- d) prasītās palīdzības apmērs un aplēstie zaudējumi vai kaitējums, kuri saskaņā ar apgalvojumu šā pārkāpuma dēļ radīti prasītājam vai tā uzņēmumam, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas.

3. Lūgumu apspriesties iesniedz:

- a) 30 mēnešu laikā no dienas, kad prasītājs vai attiecīgā gadījumā uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas, pirmo reizi uzzinājis vai kad tam būtu bijis jāuzzina par režīmu, ar kuru, iespējams, tiek pārkāpti otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi, vai

b) gadījumā, ja tiek īstenoti vietējie tiesiskās aizsardzības instrumenti, kad beidzas a) apakšpunktā norādītais laikposms – viena gada laikā no dienas, kad prasītājs vai attiecīgā gadījumā uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas, pārstāj izmantot šos vietējos tiesiskās aizsardzības instrumentus un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 10 gadus pēc dienas, kad prasītājs vai attiecīgā gadījumā tā uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas, pirmo reizi uzzinājis vai kad tam būtu bijis jāuzzina par režīmu, ar kuru, iespējams, tiek pārkāpti otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi.

4. Ja 18 mēnešu laikā no lūguma apspriesties iesniegšanas prasītājs nav iesniedzis prasību saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai), tad tiek uzskatīts, ka prasītājs ir atsaucis lūgumu apspriesties un paziņojumu par nodomu un ka prasītājs ir atteicies no tiesībām iesniegt šādu prasību. Vienojoties pusēm, kas apspriežas, minēto termiņu var pagarināt.

5. Prasība nekļūst nepieņemama 3. un 4. punktā minēto termiņu dēļ, ja prasītājs var pierādīt, ka cēlonis attiecīgi apspriešanās nepieprasīšanai vai prasības neiesniegšanai ir prasītāja nespēja rīkoties, ko izraisījušas darbības, kuras apzināti veikusi otra Puse, ja prasītājs rīkojas, tiklīdz tas spēj rīkoties.

6. Ja lūgums apspriesties ir saistīts ar to, ka saskaņā ar apgalvoto šo nolīgumu ir pārkāpusi Savienība vai kāda Savienības dalībvalsts, tad to nosūta Savienībai.

7. Strīda puses var apspriesties, izmantojot videokonferenci vai citus atbilstošus līdzekļus, piemēram, tad, ja prasītājs ir mazais vai vidējais uzņēmums.

3.4. PANTS

Mediācija un strīdu alternatīva izšķiršana

1. Strīda puses jebkurā laikā, arī pirms sniegta paziņojums par nodomu, var vienoties izmantot mediāciju.
2. Mediācijas izmantošana ir brīvprātīga un neskar nevienas strīda puses juridisko nostāju.
3. Mediācijas izmantošanu var reglamentēt 6. pielikumā (Mediācijas mehānisms strīdos starp ieguldītājiem un Pusēm) izklāstītie noteikumi vai citi noteikumi, par kuriem var vienoties strīda puses. Ikvienu 6. pielikumā (Mediācijas mehānisms strīdos starp ieguldītājiem un Pusēm) minēto termiņu var grozīt, strīda pusēm savstarpēji vienojoties.
4. Mediatoru ieceļ, vienojoties strīda pusēm vai saskaņā ar 6. pielikuma (Mediācijas mehānisms strīdos starp ieguldītājiem un Pusēm) 3. pantu (Mediatora atlase). Mediatori atbilst 7. pielikumam (Rīcības kodekss tiesas un apelācijas tiesas locekļiem un mediatoriem).
5. Strīda puses cenšas panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu 60 dienu laikā no mediatora iecelšanas.

6. Ja strīda puses ir vienojušās izmantot mediāciju, tad no dienas, kad tās šādu vienošanos panākušas, un 30 dienas no jebkuras strīda puses lēmuma izbeigt mediāciju, par ko nosūtīta vēstule mediatoram un otrai strīda pusei, nepiemēro 3.3. panta (Apspriešanās) 3. un 4.punktu.
7. Neviens šā panta noteikums neliedz strīda pusēm izmantot citas alternatīvas strīdu izšķiršanas formas.

3.5. PANTS

Paziņojums par nodomu

1. Ja strīdu nevar izšķirt triju mēnešu laikā no lūguma apspriesties iesniegšanas, tad prasītājs var iesniegt paziņojumu par nodomu, kurā rakstveidā izklāsta prasītāja nodomu iesniegt prasību strīda izšķiršanai un kurā ir šāda informācija:
- a) prasītāja vārds, uzvārds / nosaukums un adrese, bet, ja šāds lūgums tiek iesniegts tāda uzņēmuma vārdā, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas, tad uzņēmuma, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas, nosaukums, adrese un reģistrācijas vieta;
 - b) otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi, kas saskaņā ar apgalvojumu ir pārkāpti;
 - c) strīda juridiskais un faktu pamats, ieskaitot režīmu, ar ko saskaņā ar apgalvojumu tiek pārkāpti otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi, un

- d) prasītās palīdzības apmērs un aplēstie zaudējumi vai kaitējums, kuri saskaņā ar apgalvojumu šā pārkāpuma dēļ radīti prasītājam vai tā uzņēmumam, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas.

Paziņojumu par nodomu attiecīgā gadījumā nosūta Savienībai vai Singapūrai.

2. Ja paziņojums par nodomu nosūtīts Savienībai, tad Savienība divu mēnešu laikā no paziņojuma saņemšanas nosaka atbildētāju. Savienība nekavējoties informē prasītāju par noteikto atbildētāju, un uz šā pamata prasītājs var iesniegt prasību saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai).

3. Ja nav noteikts atbildētājs saskaņā ar 2. punktu, tad piemēro šādus noteikumus:

- a) ja paziņojumā par nodomu norādīts vienīgi kādas Savienības dalībvalsts režīms, tad atbildētājs ir šī dalībvalsts;
- b) ja paziņojumā par nodomu norādīts kādas Savienības iestādes, subjekta vai aģentūras režīms, tad atbildētājs ir Savienība.

4. Ja atbildētājs ir Savienība vai kāda dalībvalsts, tad ne Savienība, ne attiecīgā dalībvalsts neiestājas par to, ka prasība ir nepieņemama, kā arī neiestājas par to, ka prasība vai nolēmums ir nepamatots vai nederīgs, balstoties uz to, ka atbildētājam īstenībā vajadzētu būt vai vajadzētu būt bijušam Savienībai, nevis dalībvalstij, vai otrādi.

5. Lielākai noteiktībai — ne šā nolīguma noteikumi, ne piemērojamie strīdu izšķiršanas noteikumi neliedz Savienībai un attiecīgajai dalībvalstij apmainīties ar jebkādu informāciju, kas attiecas uz strīdu.

3.6. PANTS

Prasības iesniegšana tiesai

1. Ne agrāk kā tad, kad pagājuši trīs mēneši no dienas, kad saskaņā ar 3.5. pantu (Paziņojums par nodomu) iesniegts paziņojums par nodomu, prasītājs var iesniegt prasību tiesai atbilstīgi vienam no šādiem strīdu izšķiršanas noteikumiem¹:
 - a) 1965. gada 18. marta Konvencija par ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem (turpmāk – “*ICSID* konvencija”), ja gan atbildētājs, gan prasītāja valsts ir *ICSID* konvencijas dalībnieks;

¹ Lielākai noteiktībai:

- a) attiecīgo strīdu izšķiršanas mehānismu noteikumus piemēro, ņemot vērā šīs sadaļas īpašos noteikumus, un tos papildina ar lēmumiem, kas pieņemti, ievērojot 4.1. panta (Komiteja) g) apakšpunktu, un
- b) netiek pieņemtas prasības, ko iesniedz pārstāvis tādas grupas vārdā, kurā ietilpst nenoteikts skaits neidentificētu prasītāju, ar mērķi virzīt procesu, pārstāvot šādu prasītāju intereses, un pieņemt visus lēmumus saistībā ar prasības virzīšanu viņu vārdā.

- b) *ICSID* konvencija, saskaņā ar Starptautiskā ieguldījumu strīdu izšķiršanas centra sekretariāta izstrādātajiem noteikumiem par papildu mehānismu procesu administrācijai (turpmāk — “*ICSID* papildu mehānisma noteikumi”) ar noteikumu, ka vai nu atbildētājs, vai prasītāja valsts ir *ICSID* konvencijas dalībnieks¹;
- c) Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko tirdzniecības tiesību komisijas (*UNCITRAL*) šķīrējtiesas noteikumi vai
- d) citi noteikumi, ja strīda puses par to vienojas.

2. Šā panta 1. punkts ir uzskatāms par atbildētāja piekrišanu tam, ka saskaņā ar šo sadaļu tiek iesniegta prasība. Tiek uzskatīts, ka piekrišana, uz kuru attiecas 1. punkts, un prasības iesniegšana saskaņā ar šo sadaļu atbilst nosacījumiem, kuri izstrādāti:

- a) *ICSID* konvencijas II nodaļā un *ICSID* noteikumos par papildu mehānismu saistībā ar strīda pušu rakstveida piekrišanu un
- b) Ņujorkā 1958. gada 10. jūnijā noslēgtās ANO Konvencijas par ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu (turpmāk — “Ņujorkas konvencija”) II pantā saistībā ar “rakstveida nolīgumu”.

¹ Tiek uzskatīts, ka a) un b) apakšpunkta nolūkos termins “valsts” ietver Savienību, ja Savienība pievienojas *ICSID* konvencijai.

3.7. PANTS

Nosacījumi prasības iesniegšanai

1. Saskaņā ar šo sadaļu prasību var iesniegt tikai tad, ja:
 - a) iesniegtajai prasībai pievieno prasītāja rakstisku piekrišanu tam, ka strīdu izšķiršana notiek saskaņā ar šajā sadaļā izklāstītajām procedūrām, un prasītājs strīda izšķiršanai izvēlas vienu 3.6. panta (Prasības iesniegšana tiesai) 1. punktā minētā foruma noteikumus;
 - b) no 3.3. pantā (Apspriešanās) minētā lūguma apspriesties iesniegšanas pagājuši vismaz seši mēneši un no 3.5. pantā (Paziņojums par nodomu) minētā paziņojuma par nodomu iesniegšanas pagājuši vismaz trīs mēneši;
 - c) prasītāja iesniegtais lūgums apspriesties un paziņojums par nodomu atbilst attiecīgi 3.3. panta (Apspriešanās) 2. punkta un 3.5. panta (Paziņojums par nodomu) 1. punkta prasībām;
 - d) par strīda juridisko un faktu pamatu iepriekš ir notikusi apspriešanās saskaņā ar 3.3. pantu (Apspriešanās);
 - e) visas prasības, kas tiek norādītas, iesniedzot prasību saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai), tiek balstītas uz režīmu, kas norādīts paziņojumā par nodomu saskaņā ar 3.5. pantu (Paziņojums par nodomu); un

f) prasītājs:

- i) atsauc visas vēl neizskatītās prasības, ko tas iesniedzis tiesai vai kādai citai valsts vai starptautiskai tiesai vai šķīrējtiesai atbilstīgi valsts vai starptautiskiem tiesību aktiem, attiecībā uz to pašu režīmu, ar kuru, iespējams, tiek pārkāpti otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumi;
- ii) paziņo, ka nākotnē neiesniegs šādas prasības, un
- iii) paziņo, ka neizpildīs nevienu nolēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šo sadaļu, pirms šāds nolēmums nav kļuvis galīgs, un neiesniegs apelāciju vai prasību pēc pārskatīšanas, atlikšanas, anulēšanas vai pārstrādāšanas, kā arī neierosinās citu līdzīgu procedūru starptautiskā vai vietējā tiesā vai šķīrējtiesā saistībā ar nolēmumu atbilstīgi šai sadaļai.

2. Šā panta 1. punkta f) apakšpunktā termins “prasītājs” attiecas uz ieguldītāju un, attiecīgā gadījumā, uz uzņēmumu, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas. Turklāt 1. punkta f) apakšpunkta i) punktā termins “prasītājs” ietver visas personas, kam tieši vai netieši daļēji pieder ieguldītājs / uzņēmums, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas, vai ko kontrolē ieguldītājs / uzņēmums, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas.

3. Pēc atbildētāja lūguma tiesa atsakās no jurisdikcijas, ja prasītājs nav ievērojis kādu no 1. un 2. punktā minētajām prasībām vai paziņojumiem.

4. Šā panta 1. punkta f) apakšpunkts neliedz prasītājam vērsties pēc pagaidu aizsardzības pasākumiem atbildētāja tiesās vai administratīvajās tiesās, pirms tiek sākts process vai kamēr norisinās process kādā no 3.6. pantā (Prasības iesniegšana tiesai) minētajiem strīdu izšķiršanas forumiem. Šajā pantā vienīgais pagaidu aizsardzības pasākumu mērķis ir aizsargāt prasītāja tiesības un intereses, un tie nav saistīti ar zaudējumu atlīdzību vai strīda izskatīšanu pēc būtības.

5. Lielākai noteiktībai — tiesa atsakās no jurisdikcijas, ja strīds radies vai varētu rasties laikā, kad prasītājs ieguvis īpašumtiesības vai kontroli pār ieguldījumiem, uz kuriem attiecas strīds, un tiesa, pamatojoties uz faktiem, nosaka, ka prasītājs ir ieguvis īpašumtiesības vai kontroli pār ieguldījumiem galvenokārt tādēļ, lai iesniegtu prasību saskaņā ar šo sadaļu. Šis punkts neskar citus ar jurisdikciju saistītus iebildumus, ko tiesa varētu izskatīt.

3.8. PANTS

Trešās personas finansējums

1. Jebkura strīda puse, kas gūst labumu no trešās personas sniegta finansējuma, paziņo otrai strīda pusei un tiesai šā finansētāja vārdu, uzvārdu / nosaukumu un adresi.

2. Šādu paziņojumu sniedz, iesniedzot prasību, vai attiecīgā gadījumā tiklīdz trešās personas finansējums ir nolemts, ziedots vai piešķirts.

3.9. PANTS

Pirmās instances tiesa

1. Ar šo tiek izveidota pirmās instances tiesa (“tiesa”), lai izskatītu prasības, kas iesniegtas atbilstoši 3.6. pantam (Prasības iesniegšana tiesā).
2. Komiteja ar šā nolīguma stāšanos spēkā ieceļ sešus tiesas locekļus. Attiecībā uz minēto iecelšanu:
 - a) ES Puse izvirza divus locekļus;
 - b) Singapūra izvirza divus locekļus un
 - c) ES un Singapūra kopīgi izvirza divus locekļus, kuri nav kādas Savienības dalībvalsts vai Singapūras valstspiederīgie.
3. Komiteja var lemt palielināt vai samazināt locekļu skaitu uzreiz pa trim. Papildu locekļus ieceļ tāpat, kā paredzēts 2. punktā.

4. Locekļiem ir to attiecīgajās valstīs nepieciešamā kvalifikācija iecelšanai tiesneša amatā vai arī viņi ir juristi ar atzītu kompetenci. Viņiem ir specializētas zināšanas vai pieredze starptautiskajās publiskajās tiesībās. Vēlams, lai viņiem būtu speciālās zināšanas jo īpaši starptautiskajās ieguldījumu tiesībās, starptautiskajās tirdzniecības tiesībās vai tādu strīdu izšķiršanā, kas izriet no starptautiskiem ieguldījumiem vai starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem.

5. Locekļus ieceļ uz astoņiem gadiem. Tomēr trim no sešām personām, kuras tiek ieceltas uzreiz pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, pilnvaru termiņu pagarina līdz divpadsmit gadiem – šīs personas nosaka ar izlozes palīdzību. Locekļa pilnvaru termiņu pēc attiecīgā locekļa pilnvaru termiņa beigām var pagarināt ar komitejas lēmumu. Vakanču rašanās gadījumā tās tiek aizpildītas. Persona, kas iecelta, lai aizstātu personu, kuras pienākumu pildīšanas termiņš nav beidzies, pilda šos pienākumus līdz priekšteča pilnvaru termiņa beigām. Persona, kas strādā kādā tiesas palātā, kad beidzas šīs personas pilnvaru termiņš, var ar tiesas priekšsēdētāja atļauju turpināt darboties šajā palātā līdz procesa beigšanai, un to vienīgi šajā nolūkā turpina uzskatīt par tiesas locekli.

6. Tiesai ir priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, kuri atbild par organizatoriskiem jautājumiem. Viņus ieceļ amatā uz četrus gadu termiņu un izlozē no locekļiem, kuri ir iecelti saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunktu. Viņi pilda amata pienākumus rotācijas kārtībā, ko izlozē komitejas priekšsēdētājs. Priekšsēdētāja vietnieks aizstāj priekšsēdētāju laikā, kad viņš nav pieejams-.

7. Tiesa iztiesā lietas palātās trīs locekļu sastāvā, no tiem katrā palātā viens loceklis ir iecelts saskaņā ar attiecīgi 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu. Palātu vada loceklis, kas ir iecelts saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunktu.

8. Pēc prasības iesniegšanas atbilstoši 3.6. pantam (Prasības iesniegšana tiesā) 90 dienu laikā tiesas priekšsēdētājs rotācijas kārtībā ieceļ locekļus, kas veido tiesas palātu konkrētās lietas izskatīšanai, nodrošinot, ka katras palātas sastāvs ir nejaušs un neparedzams, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgas iespējas strādāt visiem locekļiem.
9. Neatkarīgi no 7. punkta noteikumiem strīda puses var vienoties, ka lietu iztiesā viens loceklis. Šo locekli izraugās tiesas priekšsēdētājs no tiem locekļiem, kuri ir iecelti saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunktu. Atbildētājs šādu prasītāja lūgumu izskata ar atsaucību, jo īpaši, ja prasītājs ir mazais vai vidējais uzņēmums vai ja prasītā kompensācija vai nodarīto zaudējumu atlīdzība ir salīdzinoši maza. Šāds lūgums būtu jāiesniedz vienlaikus ar prasības iesniegšanu saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesā).
10. Tiesa izstrādā savas darba procedūras.
11. Tiesas locekļi nodrošina, ka viņi ir pieejami un spējīgi pildīt šajā sadaļā norādītos pienākumus.
12. Lai nodrošinātu locekļu pieejamību, viņiem tiek maksāts ikmēneša honorārs, ko nosaka ar komitejas lēmumu. Tiesas priekšsēdētājs un attiecīgā gadījumā priekšsēdētāja vietnieks, kad viņi pilda tiesas priekšsēdētāja funkcijas saskaņā ar šo sadaļu, saņem maksu, kas ir līdzvērtīga atbilstīgi 3.10. panta (Apelācijas tiesa) 11. punktā noteiktajai maksai.

13. Honorāru un dienas maksu tiesas priekšsēdētājam vai priekšsēdētāja vietniekam, kuri pilda tiesas priekšsēdētāja funkcijas saskaņā ar šo sadaļu, abas Puses vienādā apmērā ieskaita kontā, ko pārvalda *ICSID* sekretariāts. Ja viena Puse nesamaksā honorāru vai dienas maksu, otra Puse var lemt to maksāt. Jebkuri šādi kavētie maksājumi ir nomaksājami, pieskaitot atbilstošos procentus.

14. Ja vien komiteja nepieņem lēmumu saskaņā ar 15. punktu, tiesas palātas locekļu citas izmaksas un izdevumi atbilst maksām un izdevumiem, kas ir spēkā spēkā prasības iesniegšanas dienā un ir noteikti, ievērojot *ICSID* konvencijas Administratīvo un finanšu noteikumu

14. noteikuma 1. punktu, un ko tiesa sadala starp strīda pusēm saskaņā ar 3.21. pantu (Izmaksas).

15. Pēc komitejas lēmuma honorāru un citas izmaksas un izdevumus var neatgriezeniski pārveidot par regulāru atalgojumu. Tādā gadījumā locekļi strādā pilnas slodzes darba laiku un komiteja nosaka viņu atalgojumu un attiecīgos organizatoriskos jautājumus. Šādā gadījumā locekļi nedrīkst veikt nekādu citu algotu vai nealgotu darbu, ja vien tiesas priekšsēdētājs to izņēmuma kārtā neatļauj.

16. *ICSID* sekretariāts ir tiesas sekretariāts un nodrošina tai pienācīgu atbalstu. Izdevumus par šo atbalstu tiesa sadala starp strīda pusēm saskaņā ar 3. 21. pantu (Izmaksas).

3.10. PANTS

Apelācijas tiesa

1. Ar šo tiek izveidota pastāvīga apelācijas tiesa apelāciju izskatīšanai par tiesas pieņemtajiem pagaidu nolēmumiem.
2. Komiteja ar šā nolīguma stāšanos spēkā ieceļ sešus apelācijas tiesas locekļus. Attiecībā uz minēto iecelšanu:
 - a) ES Puse izvirza divus locekļus;
 - b) Singapūra izvirza divus locekļus un
 - c) ES un Singapūra kopīgi izvirza divus locekļus, kuri nav kādas Savienības dalībvalsts vai Singapūras valstspiederīgie.
3. Komiteja var lemt palielināt vai samazināt apelācijas tiesas locekļu skaitu uzreiz pa trim. Papildu locekļus ieceļ tāpat, kā paredzēts 2. punktā.
4. Apelācijas tiesas locekļiem ir to attiecīgajās valstīs nepieciešamā kvalifikācija iecelšanai augstākajos tiesnešu amatos vai arī viņi ir juristi ar atzītu kompetenci. Viņiem ir specializētas zināšanas vai pieredze starptautiskajās publiskajās tiesībās. Vēlams, lai viņiem būtu speciālās zināšanas jo īpaši starptautiskajās ieguldījumu tiesībās, starptautiskajās tirdzniecības tiesībās vai tādu strīdu izšķiršanā, kas izriet no starptautiskiem ieguldījumiem vai starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem.

5. Apelācijas tiesas locekļus ieceļ uz astoņiem gadiem. Tomēr trim no sešām personām, kuras tiek ieceltas uzreiz pēc šā nolīguma stāšanās spēkā, pilnvaru termiņu pagarina līdz divpadsmit gadiem – šīs personas nosaka ar izlozes palīdzību. Locekļa pilnvaru termiņu pēc tā beigām var pagarināt ar komitejas lēmumu. Vakanču rašanās gadījumā tās tiek aizpildītas. Persona, kas iecelta, lai aizstātu personu, kuras pienākumu pildīšanas termiņš nav beidzies, pilda šos pienākumus līdz priekšteča pilnvaru termiņa beigām. Persona, kas strādā kādā apelācijas tiesas palātā, kad beidzas šīs personas pilnvaru termiņš, var ar apelācijas tiesas priekšsēdētāja atļauju turpināt darboties šajā palātā līdz procesa beigšanai, un to vienīgi šajā nolūkā turpina uzskatīt par apelācijas tiesas locekli.
6. Apelācijas tiesai ir priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, kuri atbild par organizatoriskiem jautājumiem. Viņus ieceļ amatā uz četrus gadu termiņu un izlozē no apelācijas tiesas locekļiem, kuri ir iecelti saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunktu. Viņi pilda amata pienākumus rotācijas kārtībā, ko izlozē komitejas priekšsēdētājs. Priekšsēdētāja vietnieks aizstāj priekšsēdētāju laikā, kad viņš nav pieejams.
7. Apelācijas tiesa iztiesā lietas palātās trīs locekļu sastāvā, no tiem katrā palātā viens loceklis ir iecelts saskaņā ar attiecīgi 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu. Palātu vada loceklis, kas ir iecelts saskaņā ar 2. punkta c) apakšpunktu.
8. Apelācijas tiesas priekšsēdētājs rotācijas kārtībā ieceļ locekļus, kas veido apelācijas tiesas palātu konkrētās apelācijas izskatīšanai, nodrošinot, ka katras palātas sastāvs ir nejaušs un neparedzams, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgas iespējas strādāt visiem locekļiem.
9. Apelācijas tiesa izstrādā savas darba procedūras.

10. Apelācijas tiesas locekļi nodrošina, ka viņi ir pieejami un spējīgi pildīt šajā sadaļā norādītos pienākumus.

11. Lai nodrošinātu locekļu pieejamību, viņiem tiek maksāts ikmēneša honorārs un maksa par katru dienu, kad viņi pilda locekļa funkcijas; minētās summas nosaka ar komitejas lēmumu. Apelācijas tiesas priekšsēdētājs un attiecīgā gadījumā priekšsēdētāja vietnieks saņem maksu par katru dienu, kad viņi pilda apelācijas tiesas priekšsēdētāja funkcijas saskaņā ar šo sadaļu.

12. Honorāru un dienas maksu apelācijas tiesas priekšsēdētājam vai priekšsēdētāja vietniekam, kuri pilda apelācijas tiesas priekšsēdētāja funkcijas saskaņā ar šo sadaļu, abas Puses vienādā apmērā ieskaita kontā, ko pārvalda *ICSID* sekretariāts. Ja viena Puse nesamaksā honorāru vai dienas maksu, otra Puse var lemt to maksāt. Jebkuri šādi kavētie maksājumi ir nomaksājami, pieskaitot atbilstošos procentus.

13. Pēc komitejas lēmuma honorāru un dienas maksas var neatgriezeniski pārveidot par regulāru atalgojumu. Tādā gadījumā apelācijas tiesas locekļi strādā pilnas slodzes darba laiku un komiteja nosaka viņu atalgojumu un attiecīgos organizatoriskos jautājumus. Šādā gadījumā apelācijas tiesas locekļi nedrīkst veikt nekādu citu algotu vai nealgotu darbu, ja vien apelācijas tiesas priekšsēdētājs to izņēmuma kārtā neatļauj.

14. *ICSID* sekretariāts ir apelācijas tiesas sekretariāts un nodrošina tai pienācīgu atbalstu. Izdevumus par šo atbalstu tiesa sadala starp strīda pusēm saskaņā ar 3. 21. pantu (Izmaksas).

3.11. PANTS

Ētika

1. Tiesas un apelācijas tiesas locekļus izraugās starp tādām personām, kuru neatkarība nav apšaubāma. Šīs personas nav saistītas ar kādu valdību¹ un jo īpaši nepieņem norādījumus no nevienas valdības vai organizācijas jautājumos, kas saistīti ar strīdu. Tās nedrīkst piedalīties nekādu strīdu izskatīšanā, kur tām varētu rasties tiešs vai netiešs interešu konflikts. Tādējādi tās atbilst 7. pielikumam (Rīcības kodekss tiesas un apelācijas tiesas locekļiem un mediatoriem). Turklāt pēc iecelšanas tās nestrādā par advokātiem, puses ieceltiem ekspertiem, kā arī nav puses noteikti liecinieki jebkādā esošā vai jaunā ieguldījumu strīdā saskaņā ar šo vai kādu citu nolīgumu vai iekšējiem tiesību aktiem.
2. Ja kāda strīda puse uzskata, ka loceklim ir interešu konflikts, tā tiesas priekšsēdētājam vai, attiecīgi, apelācijas tiesas priekšsēdētājam nosūta paziņojumu par iebildumu pret šā locekļa iecelšanu. Paziņojumu par iebildumu nosūta 15 dienu laikā no dienas, kad tiesas vai apelācijas tiesas palātas sastāvs ir paziņots strīda pusei, vai 15 dienu laikā no dienas, kurā tai kļuvuši zināmi attiecīgie fakti, ja tie pamatoti nevarēja būt zināmi palātas sastāva izveides laikā.

¹ Lielākai noteiktībai — tas, ka persona saņem ienākumus no valdības vai to ir iepriekš nodarbinājusi valdība, vai tai ir ģimenes saites ar kādu personu, kura saņem ienākumus no valdības, nepadara šo personu par nepiemērotu.

3. Ja 15 dienu laikā no dienas, kad iesniegts paziņojums par iebildumiem, loceklis, pret kuru celti iebildumi, ir nolēmis neatkāpties no darba šajā palātā, tad attiecīgi tiesas priekšsēdētājs vai apelācijas tiesas priekšsēdētājs, uzklaušījis strīda puses un devis loceklim iespēju iesniegt apsvērumus, 45 dienu laikā no paziņojuma par iebildumiem saņemšanas pieņem lēmumu un nekavējoties informē par to strīda puses un attiecīgā gadījumā citus palātas locekļus.

4. Par paziņojumu par iebildumiem pret tiesas priekšsēdētāja iecelšanu lemj apelācijas tiesas priekšsēdētājs, un otrādi.

5. Pēc apelācijas tiesas priekšsēdētāja argumentēta ieteikuma Puses ar komitejas lēmumu var nolemt izslēgt no tiesas vai apelācijas tiesas sastāva kādu locekli, ja šīs personas uzvedība ir pretrunā ar 1. punktā noteiktajiem pienākumiem un nav savienojama ar darba turpināšanu tiesā vai apelācijas tiesā. Ja apšaubāmā rīcība tiek piedēvēta apelācijas tiesas priekšsēdētājam, tad argumentēto ieteikumu iesniedz pirmās instances tiesas priekšsēdētājs. Lai aizpildītu vakances, kas var rasties saskaņā ar šo punktu, *mutatis mutandis* piemēro 3.9. panta (Pirmās instances tiesa) 5. punktu un 3.10. panta (Apelācijas tiesa) 4. punktu.

3.12. PANTS

Daudzpusējs strīdu izšķiršanas mehānisms

Puses savstarpēji un ar citiem ieinteresētiem tirdzniecības partneriem cenšas izveidot daudzpusēju ieguldījumu tiesu un pārsūdzēšanas mehānismu starptautisku ieguldījumu strīdu izšķiršanai. Pēc šāda daudzpusēja mehānisma izveides komiteja izskata iespēju pieņemt lēmumu, kas paredz, ka ieguldījumu strīdus atbilstoši šai sadaļai var risināt saskaņā ar šo daudzpusējo mehānismu, un ka jāveic attiecīgi pārejas pasākumi.

3.13. PANTS

Piemērojamie tiesību akti un interpretācijas noteikumi

1. Tiesa izlemj, vai režīms, par kuru iesniegta prasība, ir tāda pienākuma neizpilde, uz kuru attiecas otrā nodaļa (Ieguldījumu aizsardzība).

2. Ievērojot 3. punktu, tiesa piemēro šo nolīgumu, kuru interpretē saskaņā ar Vīnes Konvenciju par starptautisko līgumu tiesībām un ar citiem Pušu starpā piemērojamu starptautisko tiesību noteikumiem un principiem¹.

3. Ja rodas nopietnas bažas par interpretācijas jautājumiem, kas var ietekmēt ar šo nolīgumu saistītus jautājumus, komiteja, ievērojot 4.1. panta (Komiteja) 4. punkta f) apakšpunktu, var pieņemt šā nolīguma noteikumu interpretācijas. Komitejas pieņemta interpretācija ir saistoša tiesai un apelācijas tiesai, un to nolēmumi ir saskaņā ar minēto lēmumu. Komiteja var nolemt, ka interpretācija ir saistoša no konkrētas dienas.

3.14. PANTS

Prasības, kam acīmredzami nav juridiska pamata

1. Atbildētājs var ne vēlāk kā 30 dienas pēc tam, kad saskaņā ar 3.9. pantu (Pirmās instances tiesa) izveidota tiesas palāta, bet katrā ziņā ne vēlāk kā pirms tiesas palātas pirmās sēdes, iesniegt iebildumu, ka prasībai acīmredzami nav juridiska pamata.

¹ Lielākai noteiktībai — Pušu iekšējie tiesību akti nav daļa no šiem piemērojamajiem tiesību aktiem. Ja tiesai ir jāpārlicinās par kādas Puses iekšējo tiesību aktu normas nozīmi pēc būtības, tā ievēro šīs normas prevalējošo interpretāciju, ko sniegušas minētās Puses tiesas vai iestādes, un jebkāda tiesas sniegta Puses iekšējo tiesību aktu interpretācija nav saistoša minētās Puses tiesām vai iestādēm. Tiesai nav jurisdikcijas noteikt tāda pasākuma likumību, kas varētu būt šā nolīguma pārkāpums atbilstoši strīda puses iekšējiem tiesību aktiem.

2. Atbildētājs iespējami precīzi norāda iebilduma pamatu.
3. Pēc tam, kad tiesa ir devusi strīda pusēm iespēju iesniegt apsvērumus par šo iebildumu, tā tiesas palātas pirmajā sēdē vai tūlīt pēc tās izdod lēmumu vai pagaidu nolēmumu par iebildumu.
4. Šī procedūra un tiesas lēmumi neskar atbildētāja tiesības saskaņā ar 3.15. pantu (No likuma viedokļa nepamatotas prasības) vai procesa gaitā iebilst pret prasības juridisko pamatu, neskarot tiesas pilnvaras vispirms izskatīt citus iebildumus.

3.15. PANTS

No likuma viedokļa nepamatotas prasības

1. Neskarot tiesas pilnvaras vispirms izskatīt citus iebildumus vai atbildētāja tiesības celt jebkādus šādus iebildumus jebkurā piemērotā laikā, tiesa vispirms izskata un lemj par visiem tiem iebildumiem, ko cēlis atbildētājs, kurš uzskata, ka saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai) iesniegtā prasība vai kāda tās daļa no likuma viedokļa nav prasība, par ko varētu pieņemt prasītājam labvēlīgu nolēmumu saskaņā ar šo sadaļu, pat pieņemot, ka fakti, uz kuriem atsaucas, ir patiesi. Tiesa var arī izvērtēt visus citus attiecīgos faktus, kuri netiek apstrīdēti.

2. Iebildumu atbilstīgi 1. punktam tiesai iesniedz iespējami drīz pēc tiesas palātas izveides un katrā ziņā ne vēlāk kā dienā, ko tiesa atbildētājam nosaka pretprasības vai aizstāvības argumentu izklāsta iesniegšanai vai, ja prasībā izdarīti grozījumi, dienā, kuru tiesa atbildētājam nosaka apsvērumu iesniegšanai par grozījumiem. Iebildumu atbilstīgi 1. punktam nevar iesniegt, kamēr nav pabeigts process, uz kuru attiecas 3.14. pants (Prasības, kam acīmredzami nav juridiska pamata), ja vien tiesa, pienācīgi ņemot vērā lietas apstākļus, nepiešķir atļauju iesniegt iebildumu saskaņā ar šo pantu.

3. Saņēmusi 1. punktā minēto iebildumu, tiesa, ja vien tā neuzskata, ka iebildums ir acīmredzami nepamatots, aptur procesu par faktuālo pamatu, iebilduma izskatīšanai sastāda grafiku, kas ir saderīgs ar grafiku, kuru tā sastādījusi visu citu sākotnējo jautājumu izskatīšanai, un izdod lēmumu vai pagaidu nolēmumu par iebildumu, sniedzot lēmuma vai pagaidu nolēmuma pamatojumu.

3.16. PANTS

Procesa pārskatāmība

Strīdiem saskaņā ar šo sadaļu piemēro 8. pielikumu (Noteikumi par publisku piekļuvi dokumentiem, tiesas sēdēm un iespēju trešām personām sniegt izklāstus).

3.17. PANTS

Strīdā neiesaistītā nolīguma Puse

1. Tiesa no strīdā neiesaistītās Puses pieņem vai pēc apspriešanās ar strīda pusēm var aicināt to sniegt izklāstus mutvārdos vai rakstveidā par jautājumiem, kas saistīti ar nolīguma interpretāciju.
2. Tiesa neizdara secinājumus no tā, ka nav saņemts izklāsts vai atbilde uz aicinājumu atbilstīgi 1. punktam.
3. Tiesa nodrošina, lai neviens sniegtais izklāsts netraucētu vai nevajadzīgi neapgrūtinātu tiesas procesu un nepamatoti nekaitētu nevienai strīda pusei.
4. Tiesa arī nodrošina, lai strīda pusēm tiktu dota samērīga iespēja sniegt apsvērumus par ikvienu strīdā neiesaistītās Puses izklāstu.

3.18. PANTS

Nolēmums

1. Ja tiesa nolemj, ka apstrīdētais režīms pārkāpj kādu otrajā nodaļā (Ieguldījumu aizsardzība) noteikto pienākumu, tiesa var pieņemt nolēmumu tikai par šādiem jautājumiem (atsevišķi vai kopā)¹:
 - a) kompensācija par finansiāliem zaudējumiem un piemērojamajiem procentiem un
 - b) īpašuma restitūcija, ja restitūcijas vietā atbildētājs var samaksāt kompensāciju par finansiāliem zaudējumiem un piemērojamais procentus, ko tiesa nosaka saskaņā ar otro nodaļu (Ieguldījumu aizsardzība).
2. Kompensācija par finansiāliem zaudējumiem nepārsniedz zaudējumus, ko attiecīgo otrās nodaļas (Ieguldījumu aizsardzība) noteikumu pārkāpuma dēļ cietis attiecīgi prasītājs vai tā uzņēmums, kurš veic uzņēmējdarbību uz vietas, un to samazina par summu, kas atbilst visām attiecīgās Puses jau iepriekš izmaksātajām kompensācijām. Tiesa nepieņem nolēmumu par kompensācijām kā sodu.
3. Ja prasība tiek iesniegta tāda uzņēmuma vārdā, kas veic uzņēmējdarbību uz vietas, tad nolēmums tiek adresēts šim uzņēmumam.

¹ Lielākai noteiktībai — nolēmumu pieņem, pamatojoties uz prasītāja lūgumu, un pēc tam, kad izskatītas strīda pušu piezīmes.

4. Parasti tiesa pieņem pagaidu nolēmumu 18 mēnešu laikā pēc prasības iesniegšanas. Ja tiesa uzskata, ka tā nevar pieņemt pagaidu nolēmumu 18 mēnešu laikā, tā rakstiski informē strīda puses par aizkavēšanās iemesliem un norāda plānoto termiņu, kurā tā pieņems pagaidu nolēmumu. Pagaidu nolēmums kļūst galīgs, kad ir pagājušas 90 dienas pēc tā pieņemšanas, kurās neviena strīda puse nav to pārsūdzējusi apelācijas tiesā.

3.19. PANTS

Apelācijas procedūra

1. Jebkura strīda puse pagaidu nolēmumu 90 dienu laikā pēc tā pieņemšanas var pārsūdzēt apelācijas tiesā. Apelācijas iemesli ir šādi:

- a) tiesa ir pieļāvusi kļūdu, interpretējot vai piemērojot piemērojamās tiesību aktus;
- b) tiesa ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu faktu novērtēšanā, tostarp attiecīgo iekšējo tiesību aktu novērtēšanā, vai
- c) *ICSID* konvencijas 52. pantā paredzētie iemesli, ciktāl tos neaptver a) un b) apakšpunkts.

2. Ja apelācijas tiesa apelāciju noraida, pagaidu nolēmums kļūst galīgs. Apelācijas tiesa var arī noraidīt apelāciju paātrinātā kārtībā, ja ir skaidrs, ka apelācija ir acīmredzami nepamatota, un tādā gadījumā pagaidu nolēmums kļūst galīgs.

3. Ja apelācijas tiesa apmierina apelāciju, tā pilnībā vai daļēji groza vai atceļ juridiskos konstatējumus un secinājumus pagaidu nolēmumā. Apelācijas tiesa nodod lietu atpakaļ tiesai, precīzi norādot, kā tā ir grozījusi vai atcēlusi attiecīgos tiesas konstatējumus un secinājumus. Tiesai ir saistoši apelācijas tiesas konstatējumi un secinājumi, un tā attiecīgā gadījumā pēc strīda pušu uzklausišanas attiecīgi pārskata savu pagaidu nolēmumu. Tiesa cenšas pieņemt savu pārskatīto nolēmumu 90 dienu laikā no dienas, kad lieta tai tikusi nodota atpakaļ.
4. Parasti apelācijas izskatīšanas laiks nepārsniedz 180 dienas no brīža, kad kāda strīda puse ir oficiāli paziņojusi par savu lēmumu iesniegt apelāciju, līdz brīdim, kad apelācijas tiesa pieņem savu lēmumu. Ja apelācijas tiesa uzskata, ka tā nevar pieņemt lēmumu 180 dienu laikā, tā rakstiski informē strīda puses par aizkavēšanās iemesliem un norāda plānoto termiņu, kurā tā pieņems lēmumu. Nekādā gadījumā process nepārsniedz 270 dienas.
5. Strīda puse, kas iesniedz apelāciju, sniedz nodrošinājumu apelācijas izmaksu segšanai. Strīda puse sniedz arī citus nodrošinājumus, ko apelācijas tiesa var pieprasīt.
6. Apelācijas procedūrai *mutatis mutandis* piemēro 3.8. pantu (Trešās personas finansējums), 8. pielikumu (Noteikumi par publisku piekļuvi dokumentiem, tiesas sēdēm un iespēju trešām personām sniegt izklāstus), 3.17. pantu (Strīdā neiesaistītā nolīguma Puse) un 3.21. pantu (Izmaksas).

3.20. PANTS

Atlīdzinājums vai cita kompensācija

Atbildētājs nevar uzturēt kā aizstāvības argumentu, pretpasību, tiesības uz kompensāciju vai jebkāda cita iemesla dēļ apgalvojumu, ka par visu kaitējumu vai tā daļu, par kura atlīdzināšanu ir sākts strīds saskaņā ar šo sadaļu, prasītājs ir saņēmis vai saņems atlīdzību vai citu kompensāciju atbilstoši apdrošināšanas vai garantiju līgumam, un tiesa šādu apgalvojumu neatzīst.

3.21. PANTS

Izmaksas

1. Tiesa norīko procesa izmaksas segt tai strīda pusei, kas zaudē. Izņēmuma kārtā tiesa var sadalīt izmaksas starp strīda pusēm, ja tā konstatē, ka, ņemot vērā lietas apstākļus, tas ir lietderīgi.
2. Citas samērīgas izmaksas, ieskaitot tiesiskās pārstāvības un tiesiskās palīdzības izmaksas, sedz zaudējusi puse, ja vien tiesa nenosaka, ka šāds izmaksu sadalījums, ņemot vērā lietas apstākļus, nav piemērots.
3. Ja prasība apmierināta tikai daļēji, tad nolemtās izmaksas koriģē proporcionāli prasības apmierināto daļu skaitam un apmēram.

4. Ja, piemērojot 3.14. pantu (Prasības, kam acīmredzami nav juridiska pamata) vai 3.15. pantu (No likuma viedokļa nepamatotas prasības), kāda prasība vai tās daļas tiek noraidītas, tad tiesa norīko visas ar šādu prasību vai tās daļām saistītās izmaksas, ieskaitot procesa izmaksas, un citas samērīgas izmaksas, ieskaitot tiesiskās pārstāvības un tiesiskās palīdzības izmaksas, segt strīda pusei, kas zaudē.

5. Komiteja apsver iespēju pieņemt papildu noteikumus par maksām, lai noteiktu maksimālo izmaksu summu par tiesisko pārstāvību un tiesisko palīdzību, kuru var segt konkrētu kategoriju strīda puses, kas zaudē. Šādos papildu noteikumos ņem vērā prasītāja, kas ir fiziska persona vai mazais vai vidējais uzņēmums, finanšu līdzekļus. Komiteja cenšas pieņemt šādus papildu noteikumus ne vēlāk kā viena gada laikā pēc šā nolīguma stāšanās spēkā.

3.22. PANTS

Nolēmumu izpilde

1. Nolēmums, kas sniegts atbilstoši šai sadaļai, nav izpildāms, pirms tas ir kļuvis galīgs saskaņā ar 3.18. panta (Nolēmums) 4. punktu vai 3.19. panta (Apelācijas procedūra) 2. vai 3. punktu. Galīgie nolēmumi, ko tiesa pieņem saskaņā ar šo sadaļu, strīda pusēm ir saistoši, un tiem nevar piemērot atlikšanu, apelāciju, pārskatīšanu, anulēšanu vai kādu citu tiesiskās aizsardzības līdzekli¹.

¹ Lielākai noteiktībai — tas neliedz kādai strīda pusei pieprasīt tiesai pārskatīt, labot vai interpretēt kādu nolēmumu, piemēram, saskaņā ar *ICSID* konvencijas 50. un 51. pantu vai *UNCITRAL* šķīrējtiesas noteikumu 37. un 38. pantu, vai citiem līdzīgiem noteikumiem, kas piemērojami attiecīgajā procesā.

2. Katra Puse atzīst nolēmumu, kas sniegts atbilstoši šim nolīgumam, par saistošu, un nodrošina finansiālo saistību izpildi savā teritorijā tā, it kā tas būtu galīgs tiesas spriedums minētajā Pusē.
3. Nolēmuma īstenošanu reglamentē tiesību akti par spēkā esošu spriedumu vai nolēmumu īstenošanu, ja šāda īstenošana ir nepieciešama.
4. Lielākai noteiktībai — ceturtās nodaļas (Institucionāli, vispārīgi un nobeiguma noteikumi)
4.11. pants (Tiesas ietekmes neesība) nekavē atbilstīgi šai sadaļai sniegto nolēmumu atzīšanu, izpildi un īstenošanu.
5. Ņujorkas konvencijas I panta nolūkos galīgie nolēmumi, kas pieņemti saskaņā ar šo sadaļu, ir šķīrējtiesas nolēmumi, kuri attiecas uz prasībām, kas uzskatāmas par tādām, kuras izriet no komercattiecībām vai komercdarījuma.
6. Lielākai noteiktībai un ievērojot 1. punktu, ja prasība ir iesniegta strīdu izšķiršanai atbilstoši 3.6. panta (Prasības iesniegšana tiesā) 1. punkta a) apakšpunktam, galīgais nolēmums, kas pieņemts atbilstoši šai sadaļai, ir kvalificējams kā nolēmums atbilstīgi *ICSID* konvencijas IV nodaļas 6. sadaļai.

3.23. PANTS

Nolīguma Pušu loma

1. Neviena Puse nesniedz diplomātisku aizsardzību un neiesniedz starptautisku prasību saistībā ar strīdu, par kuru kāds tās ieguldītājs un otra Puse ir piekrituši iesniegt vai ir iesnieguši prasību strīdu izšķiršanai saskaņā ar šo sadaļu, ja šī otra Puse ievēro šādā strīdā pieņemtu nolēmumu un panāk atbilstību tam. Diplomātiskā aizsardzība šajā punktā neietver neformālu diplomātisku informācijas apmaiņu, kuras vienīgais mērķis ir atvieglot strīda izšķiršanu.
2. Lielākai noteiktībai — 1. punkts neliedz Pusei iespēju izmantot strīdu izšķiršanas procedūras, uz ko attiecas trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļa (Strīdu izšķiršana starp Pusēm), attiecībā uz vispārēji piemērojamu pasākumu, pat ja ar šo pasākumu, iespējams, tiek pārkāpts nolīgums attiecībā uz konkrētiem ieguldījumiem, par kuriem iesniegta prasība atbilstīgi 3.6. pantam (Prasības iesniegšana tiesai), un neskar 3.17. pantu (Strīdā neiesaistītā nolīguma Puse).

3.24. PANTS

Konsolidācija

1. Ja divās vai vairāk prasībās, kuras atsevišķi iesniegtas saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai), ir kopīgs tiesību vai faktu jautājums un vieni un tie paši notikumi vai apstākļi, tad strīda puse var censties panākt atsevišķas tiesas palātas (“konsolidācijas palāta”) izveidi un lūgt, lai šāda palāta izdod konsolidācijas rīkojumu saskaņā ar:

- a) visu strīda pušu vienošanos, uz kurām attiektos rīkojums, un šādā gadījumā strīda puses iesniedz kopīgu lūgumu saskaņā ar 3. punktu, vai
- b) 2.–12. punktu, ja rīkojums attiektos tikai uz vienu atbildētāju.

2. Strīda puse, kas cenšas panākt konsolidācijas rīkojuma izdošanu, vispirms iesniedz paziņojumu pārējām strīda pusēm, uz kurām rīkojums attiektos. Paziņojumā norāda:

- a) visu strīda pušu, uz kurām attiektos rīkojums, vārdus, uzvārdus / nosaukumus un adreses;
- b) prasības vai to daļas, uz kurām attiektos rīkojums, un
- c) iecerētā rīkojuma pamatojumu.

Strīda puses cenšas vienoties par konsolidācijas rīkojumu un piemērojamajiem strīdu izšķiršanas noteikumiem.

3. Ja 2. punktā minētās strīda puses 30 dienu laikā no paziņojuma dienas nav panākušas vienošanos par konsolidāciju, tad strīda puse var iesniegt konsolidācijas rīkojuma lūgumu saskaņā ar 3. līdz 7. punktu. Lūgumu iesniedz rakstveidā un to nogādā tiesas priekšsēdētājam un visām strīda pusēm, uz kurām rīkojums attiektos. Šādā lūgumā norāda:

- a) visu strīda pušu, uz kurām attiektos rīkojums, vārdus, uzvārdus / nosaukumus un adreses;
- b) prasības vai to daļas, uz kurām attiektos rīkojums, un
- c) iecerētā rīkojuma pamatojumu.

Ja strīda puses ir panākušas vienošanos par prasību konsolidāciju, tad saskaņā ar šo punktu tās iesniedz kopīgu lūgumu tiesas priekšsēdētājam.

4. Ja tiesas priekšsēdētājs 30 dienu laikā no 3. punktā minētā lūguma saņemšanas nekonstatē, ka lūgums ir acīmredzami nepamatots, tad saskaņā ar 3.9. panta (Pirmās instances tiesa) 8. punktu tiesā tiek izveidota konsolidācijas palāta.

5. Tiesas konsolidācijas palātas process notiek šādā veidā:
- a) ja vien visas strīda puses nevienojas citādi, gadījumā, ja visas prasības, uz kurām attiektos konsolidācijas rīkojums, ir iesniegtas saskaņā ar vieniem un tiem pašiem strīdu izšķiršanas noteikumiem, konsolidācijas palāta izmanto vienus un to pašus strīdu izšķiršanas noteikumus;
 - b) ja prasības, uz kurām attiektos konsolidācijas rīkojums, nav iesniegtas saskaņā ar vieniem un tiem pašiem strīdu izšķiršanas noteikumiem, tad:
 - i) strīda puses var vienoties par strīdu izšķiršanas noteikumiem, kas pieejami atbilstīgi 3.6. pantam (Prasības iesniegšana tiesai) un ko piemēro konsolidācijas procesam, vai
 - ii) ja strīda puses nevar vienoties par vieniem un tiem pašiem strīdu izšķiršanas noteikumiem 30 dienu laikā no dienas, kad iesniegts lūgums saskaņā ar 3. punktu, tad konsolidācijas procesam piemēro *UNCITRAL* šķīrējtiesas noteikumus.
6. Ja konsolidācijas palāta ir pārliecināta, ka divām vai vairāk prasībām, kas iesniegtas saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai), ir kopīgs tiesību vai faktu jautājums un vieni un tie paši notikumi vai apstākļi, tad konsolidācijas palāta taisnīgas un efektīvas prasību izšķiršanas labad, tostarp nolēmumu konsekvences labad, un pēc strīda pušu uzklaušanās ar rīkojumu var:
- a) uzņemties jurisdikciju pār prasībām pilnībā vai daļēji un var tās izskatīt un izlemt kopā, vai

b) uzņemties jurisdikciju pār vienu vai vairākām prasībām (kā arī tās izskatīt un izlemt), kas, pēc tās ieskatiem, palīdzētu izšķirt pārējās prasības.

7. Ja ir izveidota konsolidācijas palāta, tad prasītājs, kurš iesniedzis prasību saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai) un kura nosaukums/ vārds, uzvārds nav norādīts lūgumā, kas iesniegts saskaņā ar 3. punktu, var iesniegt rakstisku lūgumu konsolidācijas palātai, lai to iekļautu ikvienā rīkojumā, ko izdod saskaņā ar 6. punktu. Šāds lūgums atbilst 3. punktā izklāstītajām prasībām.

8. Kamēr saskaņā ar 6. punktu nav pieņemts lēmums, konsolidācijas palāta, saņēmusi strīda puses pieteikumu, var izdot rīkojumu, ka saskaņā ar 3.9. pantu (Pirmās instances tiesa) izveidotas palātas procesu var apturēt, ja vien minētā palāta nav jau beigusi procesu.

9. Saskaņā ar 3.9. pantu (Pirmās instances tiesa) izveidotai tiesas palātai nav jurisdikcijas lemt par tādu prasību vai prasības daļām, par ko uzņēmusies jurisdikciju konsolidācijas palāta, un saskaņā ar 3.9. pantu (Pirmās instances tiesa) izveidotas palātas procesu attiecīgi aptur vai izbeidz.

10. Konsolidācijas palātas nolēmums attiecībā uz prasībām vai to daļām, par ko tā uzņēmusies jurisdikciju, ir saistošs palātām, kuras izveidotas saskaņā ar 3.9. pantu (Pirmās instances tiesa) attiecībā uz šīm prasībām no dienas, kad nolēmums kļūst galīgs saskaņā ar 3.18. panta (Nolēmums) 4. punktu vai 3.19. panta (Apelācijas procedūra) 2. vai 3. punktu.

11. Prasītājs var atsaukt tādu prasību vai prasības daļu, uz ko attiecas konsolidācija, no strīdu izšķiršanas procedūras, uz kuru attiecas šis pants, taču pēc tam prasību vai prasības daļu vairs nevar atkārtoti iesniegt saskaņā ar 3.6. pantu (Prasības iesniegšana tiesai).

12. Pēc kādas strīda puses lūguma konsolidācijas palāta var veikt pasākumus, ko uzskata par piemērotiem, lai saglabātu šīs strīda puses aizsargātās informācijas konfidencialitāti pret citām strīda pusēm. Šādi pasākumi var ietvert atļauju iesniegt saīsinātu to dokumentu versiju, kuros ir aizsargāta informācija, pārējām strīda pusēm vai daļēji uzklaut pusē privāti.

B SADAĻA

STRĪDU IZŠĶIRŠANA STARP PUSĒM

3.25. PANTS

Darbības joma

Šo sadaļu piemēro attiecībā uz visiem strīdiem starp pusēm par šā nolīguma noteikumu interpretāciju un piemērošanu, ja vien nav skaidri paredzēts citādi.

3.26. PANTS

Apspriešanās

1. Puses cenšas atrisināt strīdus par 3.25. pantā (Darbības joma) minēto noteikumu interpretāciju un piemērošanu, labā ticībā sākot apspriešanos ar mērķi panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu.
2. Puse aicina sākt apspriešanos, nosūtot rakstisku lūgumu otrai Pusei un tā kopiju komitejai, pamato lūgumu sākt apspriešanos, tostarp norādot izskatāmos pasākumus un piemērojamos 3.25. pantā (Darbības joma) minētos noteikumus, un pamato, kādēļ tā uzskata, ka pasākumi ir nesaderīgi ar šādiem noteikumiem.
3. Apspriešanos sarīko 30 dienu laikā no lūguma saņemšanas dienas, un tā notiek atbildētājas Puses teritorijā, ja vien Puses nevienojas citādi. Apspriešanos uzskata par pabeigtu 60 dienu laikā no lūguma saņemšanas dienas, ja vien Puses nevienojas citādi. Apspriešanās ir konfidenciāla, un tā neskar nevienas Puses tiesības turpmākos procesos.
4. Apspriešanos par steidzamiem jautājumiem sarīko 15 dienu laikā no lūguma saņemšanas dienas un uzskata par pabeigtu 30 dienu laikā no lūguma saņemšanas dienas, ja vien Puses nevienojas citādi.

5. Ja Puse, kurai lūgums adresēts, neatbild uz apspriešanās lūgumu desmit dienu laikā no tā saņemšanas dienas vai ja apspriešanās nenotiek attiecīgi 3. vai 4. punktā noteiktajā termiņā, vai ja apspriešanās ir pabeigta, bet nav panākts savstarpēji saskaņots risinājums, prasītāja Puse saskaņā ar 3.28. pantu (Šķīrējtiesas procedūras sākšana) var pieprasīt šķīrējtiesas kolēģijas izveidi.

3.27. PANTS

Mediācija

Jebkura Puse saskaņā ar 10. pielikumu (Mediācijas procedūra strīdos starp Pusēm) var pieprasīt otrai Pusei iesaistīties mediācijas procedūrā par pasākumu, kas nelabvēlīgi ietekmē ieguldījumus starp Pusēm.

3.28. PANTS

Šķīrējtiesas procedūras sākšana

1. Ja Puses nav atrisinājušas strīdu apspriežoties, kā paredzēts 3.26. pantā (Apspriešanās), prasītāja Puse saskaņā ar šo pantu var pieprasīt šķīrējtiesas kolēģijas izveidi.

2. Pieprasījumu izveidot šķīrējtiesas kolēģiju iesniedz rakstveidā atbildētājai Pusei un komitejai. Prasītāja Puse pieprasījumā norāda konkrēto izskatāmo pasākumu un tādā veidā, kas pietiekami skaidri parāda sūdzības juridisko pamatu, izskaidro, kāpēc attiecīgais pasākums varētu pārkāpt 3.25. panta (Darbības joma) noteikumus.

3.29. PANTS

Šķīrējtiesas kolēģijas izveide

1. Šķīrējtiesas kolēģijā ir trīs šķīrējtiesneši.
2. Piecu dienu laikā no dienas, kad atbildētāja Puse saņēmusi 3.28. panta (Šķīrējtiesas procedūras sākšana) 1. punktā minēto pieprasījumu, Puses sāk apspriešanos, lai vienotos par šķīrējtiesas kolēģijas sastāvu.
3. Ja desmit dienu laikā no 2. punktā minētās apspriešanās sākšanas Puses nespēj vienoties par šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētāju, tad komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis 20 dienu laikā no 2. punktā minētās apspriešanās sākšanas izvēlas vienu šķīrējtiesnesi, kas būs priekšsēdētājs, izlozējot to no saraksta, kurš minēts 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 1. punktā.

4. Ja desmit dienu laikā no 2. punktā minētās apspriešanās sākšanas Puses nespēj vienoties par šķīrējtiesnešiem, tad:

- a) 15 dienu laikā no 2. punktā minētās apspriešanās sākšanas no personām, kas iekļautas saskaņā ar 3.44. pantu (Šķīrējtiesnešu saraksti) izveidotajā sarakstā, katra Puse var izvēlēties vienu šķīrējtiesnesi, kurš nebūs priekšsēdētājs, un
- b) ja kāda Puse neizvēlas šķīrējtiesnesi saskaņā ar 4. punkta a) apakšpunktu, tad komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis izvēlas atlikušos šķīrējtiesnešus, 20 dienu laikā no 2. punktā minētās apspriešanās sākšanas izlozējot to no personām, ko Puse piedāvājusi saskaņā ar 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu.

5. Ja 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktā paredzētais saraksts netiek izveidots 4. punkta vajadzībām noteiktajā laikā:

- a) ja abas Puses ir piedāvājušas personas saskaņā 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu, tad katra Puse 15 dienu laikā no 2. punktā minētās apspriešanās sākšanas no piedāvātajām personām var izvēlēties vienu šķīrējtiesnesi, kurš nebūs priekšsēdētājs. Ja Puse neizvēlas šķīrējtiesnesi, tad komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis izvēlas šķīrējtiesnesi, izlozējot to no tās Puses piedāvātajām personām, kura nav izvēlējusies savu šķīrējtiesnesi, vai

- b) ja tikai viena Puse ir piedāvājusi personas saskaņā 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 2. punktu, tad katra Puse 15 dienu laikā no 2. punktā minētās apspriešanās sākšanas no piedāvātajām personām var izvēlēties vienu šķīrējtiesnesi, kurš nebūs priekšsēdētājs. Ja Puse neizvēlas šķīrējtiesnesi, tad komitejas priekšsēdētājs vai viņa pārstāvis izvēlas šķīrējtiesnesi, izlozējot to no piedāvātajām personām.
6. Ja 3. punktā noteiktajā laikā netiek izveidots 3.44. panta (Šķīrējtiesnešu saraksti) 1. punktā paredzētais saraksts, tad priekšsēdētāju izvēlas, to izlozējot no PTO Apelācijas institūcijas locekļiem, kuri nav nevienas Puses fiziskas personas.
7. Šķīrējtiesas kolēģijas izveides diena ir diena, kad izvēlēts pēdējais no trim šķīrējtiesnešiem.
8. Šķīrējtiesnešus aizstāj vienīgi 9. pielikumā (Šķīrējtiesas reglaments) iekļautā reglamenta 18.–24. punktā izklāstīto iemeslu dēļ un ievērojot minētajos punktos noteiktās procedūras.

3.30. PANTS

Prejudiciāls nolēmums par steidzamību

Pēc kādas Puses lūguma šķīrējtiesa 10 dienu laikā pēc tās izveides var pieņemt prejudiciālu nolēmumu par to, vai tā uzskata lietu par steidzamu.

3.31. PANTS

Kolēģijas starpposma ziņojums

1. Šķīrējtiesas kolēģija ne vēlāk kā 90 dienu laikā no šķīrējtiesas kolēģijas izveides sniedz Pusēm starpposma ziņojumu, kurā izklāstīti konstatētie fakti, attiecīgo šā nolīguma noteikumu piemērojamība un šķīrējtiesas kolēģijas konstatējumu un ieteikumu pamatapsvērumi. Ja šķīrējtiesas kolēģija uzskata, ka šo termiņu nevar ievērot, tad tās priekšsēdētājs par to rakstveidā paziņo Pusēm un komitejai, norādot kavēšanās iemeslus un dienu, kad šķīrējtiesa plāno sniegt starpposma ziņojumu. Starpposma ziņojumu šķīrējtiesas kolēģijai nekādā gadījumā nevajadzētu sniegt vēlāk kā 120 dienas pēc šķīrējtiesas kolēģijas izveides.
2. Katra Puse šķīrējtiesas kolēģijai var iesniegt rakstisku lūgumu pārskatīt konkrētus starpposma ziņojuma aspektus 30 dienu laikā no tā paziņošanas.
3. Steidzamos gadījumos šķīrējtiesas kolēģija dara visu iespējamo, lai sniegtu starpposma ziņojumu divas reizes īsākā termiņā, nekā noteikts 1. punktā, un ikviena Puse šķīrējtiesas kolēģijai var iesniegt rakstisku lūgumu pārskatīt konkrētus starpposma ziņojuma aspektus 15 dienu laikā no tā paziņošanas.
4. Šķīrējtiesas kolēģija, izskatījusi Pušu rakstiskās piezīmes par starpposma ziņojumu, var grozīt ziņojumu un pēc saviem ieskatiem veikt papildu pārbaudi. Šķīrējtiesas kolēģijas galīgā nolēmuma konstatējumos ir pietiekami aplūkoti argumenti, kas izvirzīti starpposma pārskata posmā, un tajā ir skaidri aplūkotas abu Pušu rakstiskās piezīmes.

3.32. PANTS

Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmums

1. Šķīrējtiesa sniedz savu nolēmumu Pusēm un komitejai 150 dienu laikā no šķīrējtiesas kolēģijas izveides dienas. Ja šķīrējtiesas kolēģija uzskata, ka šo termiņu nevar ievērot, tad tās priekšsēdētājs par to rakstveidā paziņo Pusēm un komitejai, norādot kavēšanās iemeslus un dienu, kad šķīrējtiesa plāno sniegt nolēmumu. Nolēmumu šķīrējtiesas kolēģijai nekādā gadījumā nevajadzētu sniegt vēlāk kā 180 dienas pēc šķīrējtiesas kolēģijas izveides.
2. Steidzamo gadījumos šķīrējtiesas kolēģija dara visu iespējamo, lai sniegtu nolēmumu 75 dienu laikā no tās izveides dienas. Nolēmumu šķīrējtiesas kolēģijai nekādā gadījumā nevajadzētu sniegt vēlāk kā 90 dienas pēc šķīrējtiesas kolēģijas izveides.

3.33. PANTS

Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpilde

Katra Puse veic visus vajadzīgos pasākumus, lai labā ticībā izpildītu šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumu, un Puses cenšas vienoties par nolēmuma izpildes termiņu.

3.34. PANTS

Samērīgs nolēmuma izpildes termiņš

1. Ja nolēmuma tūlītēja izpilde nav iespējama, tad ne vēlāk kā 30 dienas no šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma saņemšanas atbildētāja Puse paziņo prasītājam Pusei un komitejai, cik daudz laika tai būs vajadzīgs, lai izpildītu šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumu (turpmāk – “samērīgs termiņš”).
2. Ja Pusēm ir domstarpības par samērīgu šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes termiņu, tad 20 dienu laikā no atbildētājas Puses saskaņā ar 1. punktu veiktā paziņojuma saņemšanas prasītāja Puse rakstveidā pieprasa sākotnējai šķīrējtiesas kolēģijai noteikt samērīgo termiņu. Par šādu lūgumu vienlaicīgi paziņo otram Pusei un komitejai. Sākotnējā šķīrējtiesas kolēģija 20 dienu laikā no lūguma iesniegšanas sniedz savu nolēmumu Pusēm un komitejai.
3. Ja kāds no sākotnējās šķīrējtiesas kolēģijas locekļiem vairs nevar darboties kolēģijā, piemēro 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) izklāstītās procedūras. Nolēmuma paziņošanas termiņš ir 35 dienas no 2. punktā minētā pieprasījuma iesniegšanas dienas.
4. Atbildētāja Puse rakstveidā informē prasītāju Pusi par šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes gaitu vismaz vienu mēnesi pirms samērīgā termiņa beigām.

5. Puses, savstarpēji vienojoties, var pagarināt samērīgo termiņu.

3.35. PANTS

Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes pasākumu pārskatīšana

1. Atbildētāja Puse pirms samērīgā termiņa beigām paziņo prasītājam Pusei un komitejai visus šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes pasākumus, ko tā veikusi.
2. Ja Pusēm ir domstarpības par to, vai tiek veikti saskaņā ar 1. punktu paziņotie pasākumi vai par to, vai šādi pasākumi ir saderīgi ar 3.25. panta (Darbības joma) noteikumiem, prasītāja Puse var rakstveidā pieprasīt, lai šo jautājumu izlemj sākotnējā šķīrējtiesas kolēģija. Šādā pieprasījumā norāda konkrēto izskatāmo pasākumu un 3.25. pantā (Darbības joma) minētos noteikumus, ar kuriem tas šķiet nesaderīgs, un tādā veidā, kas pietiekami skaidri parāda sūdzības juridisko pamatu. Šādā pieprasījumā arī izskaidro, kāpēc attiecīgais pasākums nav saderīgs ar 3.25. panta (Darbības joma) noteikumiem. Sākotnējā šķīrējtiesas kolēģija paziņo savu nolēmumu 45 dienu laikā no pieprasījuma iesniegšanas dienas.
3. Ja kāds no sākotnējās šķīrējtiesas kolēģijas locekļiem vairs nevar darboties kolēģijā, piemēro 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) izklāstītās procedūras. Nolēmuma sniegšanas termiņš ir 60 dienas no 2. punktā minētā pieprasījuma iesniegšanas dienas.

3.36. PANTS

Pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumenti nolēmuma neizpildes gadījumā

1. Ja atbildētāja Puse līdz samērīgā termiņa beigām nepaziņo nevienu šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes pasākumu vai ja šķīrējtiesas kolēģija nolemj, ka šādi pasākumi nav veikti vai ka pasākums, kas paziņots saskaņā ar 3.35. panta (Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes pasākumu pārskatīšana) 1. punktu, nav saderīgs ar minētās Puses pienākumiem, kuri izklāstīti 3.25. panta (Darbības joma) noteikumos, atbildētāja Puse sāk sarunas ar prasītāju Pusi ar mērķi panākt savstarpēji pieņemamu vienošanos par kompensāciju.
2. Ja vienošanās par kompensāciju netiek panākta 30 dienu laikā no samērīgā termiņa beigām vai 30 dienu laikā no šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma sniegšanas atbilstīgi 3.35. pantam (Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmuma izpildes pasākumu pārskatīšana) par to, ka nav veikti pasākumi, lai izpildītu šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumu, vai ka pasākumi, kas veikti lai izpildītu attiecīgo nolēmumu, nav saderīgi ar 3.25. punkta (Darbības joma) noteikumiem, tad prasītājai Pusei, paziņojot to otrai Pusei un komitejai, ir tiesības veikt pienācīgus pasākumus tādā apmērā, kas ir līdzvērtīgs pārkāpuma izraisītajam zaudējumam vai kaitējumam. Paziņojumā norāda veicamos pasākumus. Prasītāja Puse var veikt šādus pasākumus jebkurā laikā pēc tam, kad pagājušas desmit dienas pēc tam, kad atbildētāja Puse saņēmusi paziņojumu, ja vien atbildētāja Puse nav lūgusi jautājuma izskatīšanu šķīrējtiesā saskaņā ar 3. punktu.

3. Ja atbildētāja Puse uzskata, ka prasītājas Puses veiktie pasākumi nav līdzvērtīgi pārkāpuma izraisītajam zaudējumam vai kaitējumam, tā var rakstveidā pieprasīt, lai šo jautājumu izlemj sākotnējā šķīrējtiesas kolēģija. Par šādu pieprasījumu līdz 2. punktā minētā desmit dienu termiņa beigām paziņo prasītājai Pusei un komitejai. Sākotnējā šķīrējtiesas kolēģija, attiecīgā gadījumā uzklaušījusi ekspertu viedokli, 30 dienu laikā no pieprasījuma iesniegšanas dienas paziņo Pusēm un komitejai savu nolēmumu par pienākumu apturēšanas apmēru. Pasākumus neveic, iekams sākotnējā šķīrējtiesas kolēģija nav paziņojusi savu nolēmumu, un pasākumi ir saderīgi ar šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumu.

4. Ja kāds no sākotnējās šķīrējtiesas kolēģijas locekļiem vairs nevar darboties kolēģijā, piemēro 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) izklāstītās procedūras. Nolēmuma sniegšanas termiņš ir 45 dienas no 3. punktā minētā pieprasījuma iesniegšanas dienas.

5. Šajā pantā paredzētie pasākumi ir ierobežoti laikā un tos nepiemēro pēc tam, kad:

- a) puses ir panākušas savstarpēji saskaņotu risinājumu saskaņā ar 3.39. pantu (Savstarpēji saskaņots risinājums) vai
- b) puses ir panākušas vienošanos par to, vai pasākumi, kas paziņoti saskaņā ar 3.37. panta (To izpildes pasākumu pārskatīšana, kas veikti pēc pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumentu pieņemšanas sakarā ar neizpildi) 1. punktu, nodrošina, ka atbildētāja Puse panāk atbilstību 3.25. panta (Darbības joma) noteikumiem, vai

- c) visi pasākumi, kas atzīti par nesaderīgiem ar 3.25. panta (Darbības joma) noteikumiem, ir atcelti vai grozīti, panākot atbilstību minētajiem noteikumiem, kā nolemts saskaņā ar 3.37. panta (To izpildes pasākumu pārskatīšana, kas veikti pēc pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumentu pieņemšanas sakarā ar neizpildi) 2. punktu.

3.37. PANTS

To izpildes pasākumu pārskatīšana,
kas veikti pēc pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumentu pieņemšanas sakarā ar neizpildi

1. Atbildētāja Puse paziņo prasītājam Pusei un komitejai visus šķīrējtiesas nolēmuma izpildes pasākumus, kurus tā veikusi, un savu lūgumu izbeigt pasākumus, ko piemēro prasītāja Puse.
2. Ja Puses 30 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas nevienojas par to, vai paziņotais pasākums nodrošina, ka atbildētāja Puse panāk atbilstību 3.25. panta (Darbības joma) noteikumiem, prasītāja Puse rakstveidā pieprasa, lai šo jautājumu izlemj sākotnējā šķīrējtiesas kolēģija. Par šādu pieprasījumu vienlaicīgi paziņo otrai Pusei un komitejai. Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumu 45 dienu laikā no pieprasījuma iesniegšanas dienas paziņo Pusēm un komitejai. Ja šķīrējtiesas kolēģija nolemj, ka veiktais izpildes pasākums atbilst 3.25. panta (Darbības joma) noteikumiem, 3.36. pantā (Pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumenti nolēmuma neizpildes gadījumā) minētie pasākumi tiek izbeigti.

3.38. PANTS

Šķīrējtiesas procedūru apturēšana un izbeigšana

1. Šķīrējtiesas kolēģija pēc abu Pušu rakstiska lūguma aptur savu darbu jebkurā laikā uz laikposmu, par ko vienojas Puses un kas nepārsniedz divpadsmit mēnešus. Šķīrējtiesas kolēģija atsāk darbu saskaņotā laikposma beigās pēc prasītājas Puses rakstiska lūguma vai pirms saskaņotā laikposma beigām — pēc abu Pušu rakstiska lūguma. Ja prasītāja Puse nepieprasa atsākt šķīrējtiesas kolēģijas darbu pirms saskaņotā perioda beigām, tad strīdu izšķiršanas procedūras, kas sāktas saskaņā ar šo sadaļu, tiek uzskatītas par izbeigtām. Ievērojot 3.45. pantu (Saistība ar PTO pienākumiem), šķīrējtiesas kolēģijas darba apturēšana un izbeigšana neskar nevienas Puses tiesības citā procesā.
2. Puses jebkurā laikā var rakstveidā vienoties izbeigt strīdu izšķiršanas procedūras, kas sāktas saskaņā ar šo sadaļu.

3.39. PANTS

Savstarpēji saskaņots risinājums

Puses katrā laikā var panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu strīdam, uz kuru attiecas šī sadaļa. Par šādu risinājumu tās paziņo komitejai un šķīrējtiesas kolēģijai, ja tāda ir. Ja risinājumam ir vajadzīgs apstiprinājums saskaņā ar attiecīgām kādas Puses iekšējām procedūrām, paziņojumā norāda šo prasību, un strīdu izšķiršanas procedūras, kas sāktas saskaņā ar šo sadaļu, tiek apturētas. Ja šāds apstiprinājums nav vajadzīgs vai tiek paziņots, ka minētās iekšējās procedūras ir pabeigtas, strīdu izšķiršanas procedūra tiek izbeigta.

3.40. PANTS

Reglaments

1. Strīdu izšķiršanas procedūras, uz kurām attiecas šī sadaļa, reglamentē 9. pielikums (Šķīrējtiesas reglaments).
2. Visas šķīrējtiesas kolēģijas sēdes saskaņā ar 9. pielikumu (Šķīrējtiesas reglaments) ir atklātas.

3.41. PANTS

Informācijas iesniegšana

1. Šķīrējtiesas kolēģija pēc kādas Puses lūguma vai pēc savas iniciatīvas var iegūt informāciju no jebkura avota, kuru tā uzskata par pieņemamu šķīrējtiesas kolēģijas procesam, ieskaitot strīdā iesaistītās Puses. Šķīrējtiesas kolēģijai ir arī tiesības pēc sava ieskata lūgt ekspertu attiecīgo viedokli. Pirms šādu ekspertu izraudzīšanās tā apspriežas ar Pusēm. Šādi iegūtā informācija jāizpauž Pusēm un jādod tām iespēja iesniegt piezīmes.
2. Pušu ieinteresētajām fiziskajām un juridiskajām personām saskaņā ar 9. pielikumu (Šķīrējtiesas reglaments) ir atļauts iesniegt šķīrējtiesas kolēģijai *amicus curiae* rezumējumus.

3.42. PANTS

Interpretācijas noteikumi

Šķīrējtiesas kolēģija interpretē 3.25. panta (Darbības joma) noteikumus saskaņā ar starptautisko publisko tiesību ierastajām interpretācijas normām, ieskaitot Vīnes konvenciju par starptautisko līgumu tiesībām. Ja kāds šajā nolīgumā paredzēts pienākums ir identisks PTO līgumā paredzētam pienākumam, šķīrējtiesas kolēģija ņem vērā attiecīgo interpretāciju, kas iedibināta PTO Strīdu izšķiršanas padomes nolēmumos. Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumi nevar paplašināt vai sašaurināt 3.25. panta (Darbības joma) noteikumus paredzētās tiesības un pienākumus.

3.43. PANTS

Šķīrējtiesas kolēģijas lēmumi un nolēmumi

1. Šķīrējtiesas kolēģija dara visu iespējamo, lai ikvienu lēmumu pieņemtu vienprātīgi. Ja tomēr lēmumu nevar pieņemt vienprātīgi, izskatāmo jautājumu izšķir ar balsu vairākumu.
2. Visi šķīrējtiesas nolēmumi ir saistoši Pusēm, un tie nerada tiesības vai neuzliek pienākumus fiziskām vai juridiskām personām. Nolēmumā tiek izklāstīti konstatētie fakti, attiecīgo 3.25. panta (Darbības joma) noteikumu piemērojamība, kā arī šķīrējtiesas kolēģijas konstatējumu un secinājumu pamatojums. Komiteja šķīrējtiesas kolēģijas nolēmumus dara pilnībā pieejamus atklātībai, ja vien tā nelemj citādi, lai nodrošinātu tādas informācijas konfidencialitāti, kuru kāda Puse norādījusi par konfidenciālu.

3.44. PANTS

Šķīrējtiesnešu saraksti

1. Stājoties spēkā šim nolīgumam, Puses izveido piecu personu sarakstu, kuras vēlas un spēj būt 3.29. pantā (Šķīrējtiesas kolēģijas izveide) minētās šķīrējtiesas kolēģijas priekšsēdētājs.

2. Komiteja ne vēlāk kā pēc tam, kad no šā nolīguma stāšanās spēkā pagājuši seši mēneši, izveido vismaz desmit personu sarakstu, kuras vēlas un spēj būt šķīrējtiesneši. Stājoties spēkā šim nolīgumam, katra Puse piedāvā vismaz piecas personas, kas varētu būt šķīrējtiesneši.
3. Komiteja nodrošina, ka tiek uzturēti saskaņā ar 1. un 2. punktu izveidotie to personu saraksti, kuras varētu būt priekšsēdētāji vai šķīrējtiesneši.
4. Šķīrējtiesnešiem ir specializētas zināšanas vai pieredze tieslietās un starptautiskajā tirdzniecībā vai ieguldījumos, vai tādu strīdu izšķiršanā, kuri rodas saistībā ar starptautiskiem tirdzniecības nolīgumiem. Viņi ir neatkarīgi, rīkojas patstāvīgi, nav saistīti ar nevienas Puses valdību un atbilst 11. pielikumam (Šķīrējtiesnešu un mediatoru rīcības kodekss).

3.45. PANTS

Saistība ar PTO pienākumiem

1. Šīs sadaļas strīdu izšķiršanas noteikumu izmantošana neskar darbības, kas saistītas ar PTO, tostarp strīdu izšķiršanas procesus.

2. Neatkarīgi no 1. punkta, ja kāda Puse attiecībā uz konkrētu pasākumu ir sākusi strīdu izšķiršanas procesu vai nu saskaņā ar šo sadaļu, vai PTO līgumu, tā nevar sākt strīdu izšķiršanas procesu attiecībā uz to pašu pasākumu otrā forumā, pirms nav beigts pirmais process. Turklāt Puse nesāk strīdu izšķiršanas procesu saskaņā ar šo sadaļu un saskaņā ar PTO līgumu, ja vien netiek apstrīdēti būtiski atšķirīgi pienākumi, uz kuriem attiecas abi nolīgumi, vai ja izraudzītais forums procesuālu vai jurisdikcijas iemeslu dēļ neizdara konstatējumus par prasību, kuras mērķis ir labot šādu pienākumu pārkāpumu, ja konstatējumu neizdarīšanas iemesls attiecīgajā forumā nav prasītājas Puses nolaidība.

3. Šā panta 2. punktā:

- a) strīdu izšķiršanas procesu, uz kuru attiecas PTO līgums, uzskata par sāktu, kad kāda Puse pieprasa izveidot komisiju atbilstoši PTO līguma 2. pielikumā ietvertās Vienošanās par noteikumiem un procedūrām, kas reglamentē strīdu izšķiršanu (turpmāk – “VSI”) 6. pantam, un to uzskata par pabeigtu, kad Strīdu izšķiršanas padome pieņem komisijas ziņojumu un attiecīgā gadījumā Apelācijas institūcijas ziņojumu atbilstoši VSI 16. pantam un 17. panta 14. punktam, un
- b) strīdu izšķiršanas procesu, uz kuru attiecas šī sadaļa, uzskata par sāktu, kad kāda Puse pieprasa izveidot šķīrējtiesas kolēģiju atbilstoši 3.28. panta (Šķīrējtiesas procedūras sākšana) 1. punktam, un to uzskata par pabeigtu, kad šķīrējtiesas kolēģija sniedz savu nolēmumu Pusēm un komitejai atbilstoši 3.32. panta (Šķīrējtiesas kolēģijas nolēmums) 2. punktam vai kad Puses ir panākušas savstarpēji saskaņotu risinājumu atbilstoši 3.39. pantam (Savstarpēji saskaņots risinājums).

4. Neviens šīs sadaļas noteikums neliedz Pusei īstenot pienākumu apturēšanu, ko atļāvusi Strīdu izšķiršanas padome. Ne PTO līgums, ne ESSBTN nav piemērojams, lai liegtu kādai Pusei veikt atbilstošus pasākumus saskaņā ar šīs sadaļas 3.36. pantu (Pagaidu tiesiskās aizsardzības instrumenti nolēmuma neizpildes gadījumā).

3.46. PANTS

Termini

1. Visus šajā sadaļā noteiktos termiņus, ieskaitot šķīrējtiesas kolēģiju nolēmumu paziņošanas termiņus, skaita kalendārajās dienās, un pirmā diena ir diena pēc darbības vai fakta, uz ko tie attiecas, ja vien nav norādīts citādi.
2. Jebkuru šajā sadaļā minēto termiņu var grozīt, Pusēm savstarpēji vienojoties.

CETURTĀ NODAĻA

INSTITUCIONĀLI, VISPĀRĪGI UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

4.1. PANTS

Komiteja

1. Puses ar šo izveido komiteju, kurā ietilpst ES Puses un Singapūras pārstāvji ("komiteja").
2. Komiteja parasti sanāk reizi divos gados pārmaiņus Savienībā vai Singapūrā vai bez nepamatotas kavēšanās — pēc jebkuras Puses lūguma. Komitejas līdzpriekšsēdētāji ir par tirdzniecību atbildīgais Eiropas Komisijas loceklis un Singapūras tirdzniecības un rūpniecības ministrs vai viņu attiecīgie pārstāvji. Komiteja vienojas par sanāksmju grafiku un nosaka savu darba kārtību, kā arī var pieņemt savu reglamentu.
3. Komiteja:
 - a) nodrošina šā nolīguma pienācīgu darbību;
 - b) uzrauga un veicina šā nolīguma īstenošanu un piemērošanu un sekmē tā vispārējo mērķu sasniegšanu;

- c) izvērtē iespējas vēl vairāk uzlabot ieguldījumu attiecības starp Pusēm;
 - d) izskata grūtības, kas var rasties, īstenojot trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļu (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm), un apsver iespējamus tās uzlabojumus, jo īpaši, ņemot vērā pieredzi un notikumus citos starptautiskos forumos;
 - e) kopumā pārskata trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A iedaļas (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm) darbību, ņemot vērā arī visus jautājumus, kas rodas saistībā ar centieniem izveidot daudzpusēju strīdu izšķiršanas mehānismu, kurš apskatīts 3.12. pantā (Daudzpusējs strīdu izšķiršanas mehānisms);
 - f) neskarot trešo nodaļu (Strīdu izšķiršana), cenšas risināt problēmas, kas var rasties jomās, uz kurām attiecas šis nolīgums, vai atrisināt strīdus, kas var rasties par šā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu, un
 - g) izskata citus interesējošus jautājumus, kas ietilpst šā nolīguma darbības jomā.
4. Komiteja pēc Pušu vienošanās un pēc to attiecīgo juridisko prasību un procedūru pabeigšanas var lemt par šādiem jautājumiem:
- a) iecelt tiesas locekļus un apelācijas tiesas locekļus saskaņā ar 3.9. panta (Pirmās instances tiesa) 2. punktu un 3.10. panta (Apelācijas tiesa) 2. punktu, palielināt vai samazināt locekļu skaitu saskaņā ar 3.9. panta 3. punktu un 3.10. panta 3. punktu, kā arī izslēgt locekļus no tiesas vai no apelācijas tiesas sastāva saskaņā ar 3.11. panta (Ētika) 5. punktu;

- b) noteikt ikmēneša honorāru tiesas un apelācijas tiesas locekļiem saskaņā ar 3.9. panta 12. punktu un 3.10. panta 11. punktu un locekļu dienas maksu par darbu apelācijas tiesas palātā, kā arī tiesas un apelācijas tiesas priekšsēdētāja dienas maksu saskaņā ar 3.10. panta 12. punktu un 3.9. panta 13. punktu;
- c) pārveidot tiesas un apelācijas tiesas locekļu honorāru un citas maksas un izdevumus par regulāru atalgojumu saskaņā ar 3.9. panta 15. punktu un 3.10. panta 13. punktu;
- d) norādīt visus vajadzīgos pārejas pasākumus saskaņā ar 3.12. pantu (Daudzpusējs strīdu izšķiršanas mehānisms);
- e) pieņemt papildu noteikumus par maksām saskaņā ar 3.21. panta (Izmaksas) 5. punktu;
- f) pieņemt šā nolīguma noteikumu interpretācijas, kas ir saistošas Pusēm un visām saskaņā ar šo nolīgumu izveidotām struktūrām, ieskaitot tiesu un apelācijas tiesu, kas minētas trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļā (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm), un šķīrējtiesas kolēģijas, kuras minētas trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļā (Strīdu izšķiršana starp Pusēm), un
- g) pieņemt noteikumus, kas papildina piemērojamos strīdu izšķiršanas noteikumus vai pielikumos iekļautos noteikumus. Šie noteikumi ir saistoši tiesai un apelācijas tiesai, kas minētas trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļā (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm), un šķīrējtiesas kolēģijām, kuras minētas trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) B sadaļā (Strīdu izšķiršana starp Pusēm),

4.2. PANTS

Lēmumu pieņemšana

1. Puses komitejā var pieņemt lēmumus, ja tas paredzēts šajā nolīgumā. Komitejā pieņemtie lēmumi ir Pusēm saistoši, un tās veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai tos izpildītu.
2. Komiteja var pieņemt pienācīgus ieteikumus, ja tas paredzēts šajā nolīgumā.
3. Komiteja izstrādā lēmumus un ieteikumus, Pusēm vienojoties.

4.3. PANTS

Grozījumi

1. Puses var vienoties grozīt šo nolīgumu. Šā nolīguma grozījumi stājas spēkā pēc tam, kad Puses apmainās ar rakstiskiem paziņojumiem, kas apliecina, ka tās ir izpildījušas savas attiecīgās piemērojamās tiesiskās prasības un procedūras, kuras izklāstītas grozījumu instrumentā.

2. Neatkarīgi no 1. punkta Puses komitejā var pieņemt lēmumus, ar ko groza šo nolīgumu, ja tas paredzēts šajā nolīgumā.

4.4. PANTS

Piesardzības atkāpe

1. Nekas šajā nolīgumā neliedz nevienai Pusei noteikt vai saglabāt samērīgus pasākumus piesardzības apsvērumu dēļ, piemēram:

- a) ieguldītāju, noguldītāju, apdrošinājuma ņēmēju vai tādu personu aizsardzība, pret kurām finanšu pakalpojuma sniedzējam ir fiduciāri pienākumi;
- b) finanšu pakalpojumu sniedzēju drošības, stabilitātes, integritātes vai finansiālās atbildības uzturēšana vai
- c) puses finanšu sistēmas integritātes un stabilitātes nodrošināšana.

2. Šie pasākumi nerada lielāku slogu, kā nepieciešams, lai sasniegtu to mērķi, un neizraisa ne patvaļīgu vai nepamatotu diskrimināciju pret otras Puses finanšu pakalpojumu sniedzējiem salīdzinājumā ar Puses pašas līdzīgu finanšu pakalpojumu sniedzējiem, ne arī slēptu pakalpojumu tirdzniecības ierobežojumu.

3. Neviens šā nolīguma noteikums nav interpretējams tā, ka tiktu prasīts, lai Puse izpauž informāciju, kas attiecas uz atsevišķu klientu darījumiem un kontiem vai kādu konfidencialu vai izpauž ar autortiesībām aizsargātu informāciju, kura ir publisko tiesību subjektu rīcībā.

4.5. PANTS

Drošības izņēmumi

Neviens šā nolīguma noteikums nav interpretējams tā, ka tas:

- a) liktu Pusei izpaust informāciju, ja tās uzskata, ka šīs informācijas izpaušana ir pretrunā tās būtiskām drošības interesēm;
- b) atturētu Pusi no darbības, ko tā uzskata par nepieciešamu, lai aizsargātu tai būtiskas drošības intereses:
 - i) saistībā ar ieroču, munīcijas un militārā inventāra ražošanu un attiecībā uz tirdzniecību citām precēm un materiāliem un saimniecisko darbību, ko veic ar tiešu vai netiešu mērķi apgādāt militārus formējumus,
 - ii) attiecībā uz tādu pakalpojumu sniegšanu, kuru tiešais vai netiešais mērķis ir apgādāt militārus formējumus,

- iii) attiecībā uz materiāliem, kas neitronu iedarbībā pārvēršas par skaldmateriāliem, vai kodoltermiskajai sintēzei izmantojamiem materiāliem vai materiāliem, no kuriem tos iegūst, vai
 - iv) ja šo darbību veic kara vai citas starptautisko attiecību ārkārtas situācijas laikā vai ar mērķi aizsargāt būtiski svarīgu publisku infrastruktūru (tas attiecas uz komunikācijām, energoapgādes vai ūdensapgādes infrastruktūru, kura nodrošina plašai sabiedrībai būtiskās preces un pakalpojumus) – no patvaļīgiem centieniem traucēt tās darbību vai sabojāt to;
- c) atturētu kādu Pusi rīkoties, lai saglabātu starptautisko mieru un drošību.

4.6. PANTS

Nodokļu uzlikšana

1. Šis nolīgums attiecas uz nodokļu pasākumiem vienīgi tiktāl, cik to piemērošana ir vajadzīga, lai izpildītu šā nolīguma noteikumus¹.

¹ Termins “šā nolīguma noteikumi” nozīmē noteikumus, kuri piešķir: a) nediskriminējošu režīmu ieguldītājiem tādā veidā un apmērā, kā noteikts 2.3. pantā (Valsts režīms); b) aizsardzību ieguldītājiem un to ieguldījumiem pret ekspropriāciju tādā veidā un apmērā, kā noteikts 2.6. pantā (Ekspropriācija).

2. Nekas šajā nolīgumā neskar Savienības vai kādas tās dalībvalsts tiesības un pienākumus vai Singapūras tiesības un pienākumus, kas izriet no nodokļu nolīgumiem starp Savienību un Singapūru vai kādu Savienības dalībvalsti un Singapūru. Ja šis nolīgums nav saderīgs ar kādu šādu minēto nolīgumu, tad minētais nolīgums prevalē, ciktāl pastāv nesaderība. Ja ir noslēgts nodokļu nolīgums starp Savienību un Singapūru vai kādu no Savienības dalībvalstīm un Singapūru, vienīgi kompetentās iestādes minētajā nolīgumā ir atbildīgas par to, lai noteiktu, vai ir nesaderība starp šo nolīgumu un minēto nolīgumu.

3. Nekas šajā nolīgumā neliedz Pusei pieņemt vai saglabāt dažādiem nodokļu maksātājiem atšķirīgus nodokļu pasākumus, pamatojoties uz racionāliem kritērijiem, piemēram, attiecībā uz nodokļu maksātājiem, kas nav vienā un tajā pašā situācijā, jo īpaši ciktāl tas skar viņu dzīves vietu vai vietu, kurā tiek ieguldīts kapitāls¹.

4. Nekas šajā nolīgumā neliedz pieņemt vai saglabāt pasākumus, kuru mērķis ir novērst nodokļu apiešanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, ievērojot nodokļu noteikumus nolīgumos par nodokļu dubultas uzlikšanas novēršanu, citos nodokļu režīmos vai iekšējos fiskālajos tiesību aktos.

¹ Lielākai noteiktībai — Pusēm ir kopīga izpratne, ka nekas šajā nolīgumā neliedz veikt nodokļu pasākumus, kuru mērķis ir sociālā labklājība, sabiedrības veselība vai citi sabiedriski mērķi, vai makroekonomiskā stabilitāte, vai sniegt nodokļu atvieglojumus, kas saistīti ar inkorporācijas vietu un nevis uzņēmuma īpašnieka valstspiederību. Nodokļu pasākumi, kuru mērķis ir makroekonomiskā stabilitāte, ir pasākumi, kas pieņemti, reaģējot uz norisēm un tendencēm valsts ekonomikā, lai risinātu vai novērstu sistēmisku nelīdzsvarotību, kura nopietni apdraud valsts ekonomikas stabilitāti.

5. Nekas šajā nolīgumā neliedz Singapūrai pieņemt vai saglabāt nodokļu pasākumus, kas nepieciešami sevišķi svarīgu Singapūras sabiedriskās politikas interešu dēļ, kuras rodas tās specifisko platības ierobežojumu dēļ.

4.7. PANTS

Īpašs izņēmums

Nekas šajā nolīgumā neattiecas uz darbībām, ko veic centrālā banka vai monetārā iestāde, vai kāds cits publiskā sektora subjekts, īstenojot monetāro vai valūtas maiņas kursa politiku.

4.8. PANTS

Valsts ieguldījumu fondi

Katra Puse mudina savus valsts ieguldījumu fondus ievērot vispārēji pieņemtos principus un praksi jeb Santjago principus.

4.9. PANTS

Informācijas izpaušana

1. Nekas šajā nolīgumā nav interpretējams tā, ka tas liktu kādai Pusei darīt pieejamu konfidenciālu informāciju, kuras izpaušana traucētu tiesībaizsardzību, citādi būtu pretrunā sabiedrības interesēm, vai skartu konkrētu publisku vai privātu uzņēmumu likumīgas komerciālās intereses.
2. Ja kāda Puse komitejai iesniedz informāciju, kura saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem tiek uzskatīta par konfidenciālu, tad otra Puse šo informāciju uzskata par konfidenciālu, ja vien iesniedzēja Puse nepiekrīt citādi attieksmei.

4.10. PANTS

Pienākumu izpilde

Katra Puse veic visus vajadzīgos vispārīgos vai īpašos pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu pienākumus, kuri izriet no šā nolīguma. Tās raugās, lai tiktu sasniegti šajā nolīgumā izklāstītie mērķi.

4.11. PANTS

Tiešas ietekmes neesība

Lielākai noteiktībai — nekas šajā nolīgumā nav interpretējams tā, ka tas piešķirtu tiesības vai uzliktu pienākumus personām, kas nav tās tiesības un pienākumi, kas izveidoti Pušu starpā saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām.

4.12. PANTS

Saistība ar citiem nolīgumiem

1. Šis nolīgums ir to kopējo attiecību starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Singapūru, no otras puses, neatņemama daļa, kuras reglamentē Partnerības un sadarbības nolīgums, un tas ietilpst kopējā institucionālajā satvarā. Tas ir īpašs nolīgums, ar ko īsteno Partnerības un sadarbības nolīguma tirdzniecības un ieguldījumu noteikumus.
2. Lielākai noteiktībai — Puses vienojas, ka nekas šajā nolīgumā tām neliek rīkoties nesaderīgi ar to pienākumiem, kas izriet no PTO līguma.

3. a) Stājoties spēkā šim nolīgumam, 5. pielikumā (4.12. pantā minētie nolīgumi) uzskaitītie nolīgumi starp Savienības dalībvalstīm un Singapūru, ieskaitot no šādiem nolīgumiem atvasinātās tiesības un pienākumus, tiek pārtraukti, vairs nav spēkā un tiek aizstāti ar šo nolīgumu.
- b) Ja šo nolīgumu saskaņā ar 4.15. panta (Stāšanās spēkā) 4. punktu piemēro provizoriski, tad 5. pielikumā (4.12. pantā minētie nolīgumi) uzskaitīto nolīgumu noteikumu un no šādu nolīgumu atvasināto tiesību un pienākumu piemērošana tiek apturēta no provizoriskās piemērošanas dienas. Ja šā nolīguma provizoriskā piemērošana tiek izbeigta un šis nolīgums nestājas spēkā, tad apturēšana tiek izbeigta un darbojas 5. pielikumā (4.12. pantā minētie nolīgumi) uzskaitītie nolīgumi.
- c) Neatkarīgi no 3. punkta a) un b) apakšpunkta, ievērojot kāda 5. pielikumā (4.12. pantā minētie nolīgumi) uzskaitīta nolīguma noteikumus, prasību saistībā ar režīmu, kas piešķirts, kamēr minētais nolīgums bijis spēkā, ievērojot minētajā nolīgumā noteiktos noteikumus un procedūras, var iesniegt, ja kopš dienas, kad saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu apturēta nolīguma darbība, vai, ja nolīguma darbība nav apturēta saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu, kopš dienas, kad stājies spēkā šis nolīgums, pagājuši ne vairāk kā trīs gadi.

- d) Neatkarīgi no 3. punkta a) un b) apakšpunkta, ja šā nolīguma provizoriskā piemērošana ir izbeigta un šis nolīgums nestājas spēkā, tad, ievērojot trešās nodaļas (Strīdu izšķiršana) A sadaļu (Strīdu izšķiršana starp ieguldītājiem un Pusēm), prasību saistībā ar režīmu, kas piešķirts nolīguma provizoriskās piemērošanas laikā, var iesniegt, ja kopš provizoriskās piemērošanas izbeigšanas pagājuši ne vairāk kā trīs gadi.

Šajā punktā nepiemēro 4.15. panta (Stāšanās spēkā) 4. punkta d) apakšpunktā ietverto “šā nolīguma stāšanās spēkā” definīciju.

4.13. PANTS

Piemērošanas teritorija

Šo nolīgumu piemēro:

- a) attiecībā uz ES Pusi — teritorijām, kurās tiek piemērots Līgums par Eiropas Savienību un Līgums par Eiropas Savienības darbību, un ar minēto Līgumu nosacījumiem, un
- b) attiecībā uz Singapūru — tās teritorijai.

Šajā nolīgumā “teritoriju” saprot šajā nozīmē, ja vien nav skaidri norādīts citādi.

4.14. PANTS

Pielikumi un vienošanās

Šā nolīguma pielikumi un vienošanās ir tā neatņemama daļa.

4.15. PANTS

Stāšanās spēkā

1. Šo nolīgumu Puses apstiprina saskaņā ar savām procedūrām.
2. Šis nolīgums stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc tā mēneša, kurā Puses apmainījušās ar rakstiskiem paziņojumiem, kas apliecina, ka tās ir izpildījušas savas attiecīgās piemērojamās tiesību aktu prasības un procedūras, kuras vajadzīgas, lai šis nolīgums stātos spēkā. Vienojoties Puses var vienoties par citu datumu.
3. Paziņojumus nosūta Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāram un Singapūras Tirdzniecības un rūpniecības ministrijas Ziemeļamerikas un Eiropas nodaļas direktoram vai to attiecīgajiem saistību pārņēmējiem.

4. a) Šo nolīgumu var piemērot provizoriski, ja Puses par to vienojas. Šādā gadījumā, nolīgumu piemēro no nākamā mēneša pirmās dienas pēc tās dienas, kurā Savienība un Singapūra ir paziņojušas viena otrai, ka ir pabeigušas attiecīgās nepieciešamās procedūras. Savstarpēji vienojoties, Puses var vienoties par citu datumu.
- b) Ja konkrētus šā nolīguma noteikumus nevar piemērot provizoriski, Puse, kura nevar veikt šādu provizorisku piemērošanu, paziņo otrai Pusei, kurus noteikumus nevar piemērot provizoriski.

Neatkarīgi no 4. punkta a) apakšpunkta, ja otra Puse ir pabeigusi nepieciešamās procedūras un desmit dienu laikā pēc tam, kad iesniegts paziņojums par to, ka nav iespējams provizoriski piemērot kādus noteikumus, neiebilst pret provizorisku piemērošanu, tos šā nolīguma noteikumus, kuri nav minēti paziņojumā, piemēro provizoriski no nākamā mēneša pēc paziņošanas pirmās dienas.

- c) Savienība vai Singapūra var izbeigt provizorisku piemērošanu, rakstiski par to paziņojot otrai Pusei. Šāda izbeigšana stājas spēkā otrā mēneša pēc paziņošanas pirmajā dienā.
- d) Ja šo nolīgumu vai dažus tā noteikumus piemēro provizoriski, ar vārdiem “šā nolīguma stāšanās spēkā” saprot provizoriskās piemērošanas dienu. Komiteja var pildīt savas funkcijas šā nolīguma provizoriskās piemērošanas laikā. Lēmumi, kas pieņemti, pildot šīs funkcijas, zaudē spēku tikai tad, ja šā nolīguma provizoriskā piemērošana tiek izbeigta un šis nolīgums nestājas spēkā.

4.16. PANTS

Darbības ilgums

1. Šis nolīgums ir spēkā nenoteiktu laiku.
2. ES Puse vai Singapūra var iesniegt otrai Pusei rakstisku paziņojumu par nodomu izbeigt šā nolīguma darbību.
3. Šā nolīguma darbība tiek izbeigta, kad pagājuši seši mēneši no 2. punktā minētā paziņojuma iesniegšanas, neskarot 4.17. pantu (Nolīguma darbības izbeigšana).
4. Ikviens Puse 30 dienu laikā no 2. punktā minētā paziņojuma iesniegšanas var pieprasīt apspriešanos par to, vai kādu šā nolīguma noteikumu darbība būtu jāizbeidz vēlāk nekā 3. punktā paredzētajā termiņā. Šo jautājumu sāk apspriest 30 dienu laikā no dienas, kad kāda Puse iesniegusi šādu pieprasījumu.

4.17. PANTS

Nolīguma darbības izbeigšana

Ja, ievērojot 4.16. pantu (Darbības ilgums), šā nolīguma darbība tiek izbeigta, tad attiecībā uz aptvertiem ieguldījumiem, kas veikti pirms šā nolīguma darbības izbeigšanas dienas, šis nolīgums turpina darboties vēl divdesmit gadus no izbeigšanas dienas. Šo pantu nepiemēro, ja tiek izbeigta šā nolīguma provizoriskā piemērošana un šis nolīgums nestājas spēkā.

4.18. PANTS

Jaunu dalībvalstu pievienošanās Eiropas Savienībai

1. Savienība bez nepamatotas kavēšanās informē Singapūru par trešo valstu lūgumiem pievienoties Savienībai.
2. Sarunu laikā starp Savienību un kandidātvalsti, kas vēlas pievienoties Savienībai, Savienība cenšas:
 - a) iespējamā apmērā sniegt Singapūrai jebkādu informāciju, ko Singapūra lūdz, par jautājumiem, uz kuriem attiecas šis nolīgums, un
 - b) ņemt vērā Singapūras paustās bažas.

3. Tiklīdz iespējams, Savienība informē Singapūru par to, kāds rezultāts sasniegts pievienošanās sarunās ar kandidātvalsti, un vienmēr paziņo Singapūrai, ka stāties spēkā kāds pievienošanās līgums.
4. Attiecībā uz komiteju, un savlaicīgi pirms datuma, kad trešā valsts pievienojas Savienībai, Puses izskata šādas pievienošanās ietekmi uz šo nolīgumu . Ar komitejas lēmumu Puses var noteikt jebkādus nepieciešamus pielāgojumus vai pārejas pasākumus.
5. Jebkura jauna Eiropas Savienības dalībvalsts pievienojas šim nolīgumam, deponējot aktu par pievienošanos šim nolīgumam Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā un pie Singapūras Tirdzniecības un rūpniecības ministrijas Ziemeļamerikas un Eiropas nodaļas direktora vai to attiecīgajiem saistību pārņēmējiem.

4.19. PANTS

Autentiskie teksti

Šis nolīgums ir sagatavots divos eksemplāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, horvātu, igauņu, itāliešu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, nīderlandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, somu, slovāku, slovēņu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski.

....,

Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vārdā –

Singapūras Republikas vārdā –